

**ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ
„ДОВЕРИЕ“ АД**

ПРАВИЛНИК

**ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА
ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДОВЕРИЕ“**

СОФИЯ, 2021 г.

П Р А В И Л Н И К
за организацията и дейността на Доброволен пенсионен фонд „Доверие”
(заглавието изм. – 23.12.2003 г.)

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

I. ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ

II. ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

III. ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Предмет
2. Наименование на пенсионния фонд
3. Учредяване и регистриране
4. Управление и представителство
5. Седалище и адрес на управление
6. Гаранции за изпълнението на задълженията

IV. ГЛАВА ВТОРА. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ В ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

1. Условия за осигуряване
2. Основание за осигуряване
3. Участие в доброволния пенсионен фонд
4. Права и задължения на осигурителните посредници
5. Прекратяване на осигуряването
6. Данъчни облекчения
7. Пенсионна схема
8. Права при осигуряване в доброволния пенсионен фонд

V. ГЛАВА ТРЕТА. ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

1. Определение
2. Видове осигурителни договори
3. Съдържание на осигурителните договори
4. Изменение и допълнение на осигурителния договор
5. Прекратяване на осигурителния договор

VI. ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

1. Вид и периодичност на вноските
2. Внасяне на осигурителните вноски
3. Отговорност

VII. ГЛАВА ПЕТА. ИНДИВИДУАЛНА ПАРТИДА

1. Общи изисквания
2. Откриване и закриване

3. Съдържание на индивидуалната партида
4. Водене на индивидуалните партиди
5. Изчисляване и обявяване стойността на един дял
6. Извличение от индивидуалната партида

VIII. ГЛАВА ШЕСТА. ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА. ДОХОД ОТ ИНВЕСТИЦИИ И ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

1. Основни принципи, цели и стратегия при инвестирането
2. Инвестиционната политика и оповестяване на информация
3. Оценка на активите
4. Разпределение на дохода от инвестиции

IX. ГЛАВА СЕДМА. ТАКСИ И УДРЪЖКИ

1. Инвестиционна такса
2. Удръжки от осигурителните вноски
3. Такса при изтегляне

X. ГЛАВА ОСМА. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ОТПУСКАНЕ И ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПЕНСИИ

1. Условия за придобиване право на лична пенсия за старост
2. Срок за получаване на личната пенсия за старост
3. Размер на личната пенсия за старост
4. Лична пенсия за инвалидност
5. Размер на личната пенсия за инвалидност
6. Наследствена пенсия
7. Размер на наследствената пенсия
8. Минимален размер на допълнителните пенсии
9. Ред и начин за отпускане на допълнителна пенсия
10. Пенсионен договор
11. Срокове за отпускане и за изплащане на допълнителните пенсии
12. Актуализация на допълнителните пенсии

XI. ГЛАВА ДЕВЕТА. СПИРАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПЕНСИИ

1. Спиране и възстановяване изплащането на допълнителните пенсии
2. Прекратяване на допълнителните пенсии

XII. ГЛАВА ДЕСЕТА. ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

1. Условия и ред за еднократно или разсрочено изплащане на средства по индивидуалната партида
2. Договор за разсрочено изплащане

XIII. ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА. УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ ИЛИ ЗА ИЗТЕГЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

1. Условия за прехвърляне на средства
2. Ред и срокове за прехвърляне на средствата в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество
3. Прехвърляне на средства от лични вноски в индивидуална партида на съпруг или на роднини по права линия до втора степен в доброволния пенсионен фонд
4. Изтегляне на средства от индивидуалната партида

XIV. ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО, НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ, НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ И ПОЛЗВАЩИ ЛИЦА, НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, НА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 8, АЛ. 1, Т. 3 И 4 И НА ДРУГИТЕ ОСИГУРИТЕЛИ

1. Права и задължения на пенсионноосигурителното дружество
2. Права и задължения на осигурените лица
3. Права и задължения на пенсионерите, на техните наследници и ползващи лица и на наследниците и ползващите лица на осигурените лица
4. Права на осигурените лица и пенсионерите при преобразуване и прекратяване на пенсионноосигурително дружество и на доброволен пенсионен фонд
5. Права и задължения на работодателите, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 и на другите осигурители
6. Изменения и допълнения на Правилника.

XV. ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА. ПРАВА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И НА ПЕНСИОНЕРИТЕ НА „БЪЛГАРСКО ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО – ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД“ СЛЕД ВЛИВАНЕТО МУ В ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД “ДОВЕРИЕ”

1. Общи положения
2. Осигурителни и пенсионни договори
3. Осигурителни вноски
4. Лична допълнителна пенсия за старост
5. Лична инвалидна пенсия
6. Наследствена пенсия на наследници или на ползващи лица на починало осигурено лице
7. Еднократно или разсрочено плащане

XVI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ ТЕРМИНИ И ПОНЯТИЯ

По смисъла на този Правилник:

1. (изм. – 14.05.2019 г., доп. – 03.08.2021 г.) **„Осигурено лице“** е физическо лице, на чието име и в чиято индивидуална партида са внасяни или се внасят осигурителни вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ при условия и по ред, определени в Кодекса за социално осигуряване, този Правилник и осигурителния договор. Осигурени лица са и лицата, за които са внасяни осигурителни вноски и които получават еднократно или разсрочено плащане от Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

2. (изм. – 14.05.2019 г.) **„Осигурителен договор“** е договор, сключен между Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД и физическо лице, работодател, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 от Правилника или друг осигурител, с който се уреждат отношенията при и по повод на допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

3. (изм. – 21.12.2006 г.) **„Осигурител“** е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, както и други организации, които имат задължение по закон да внасят задължителни осигурителни вноски за други физически лица.

4. **„Друг осигурител“** е физическо или юридическо лице, което прави осигурителни вноски в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ в полза на физическо лице, с което не е в трудови или служебни правоотношения или с което няма сключен договор за възлагане на контрол или управление.

5. (изм. – 14.05.2019 г.) **„Осигурителен посредник“** е физическо лице или юридическо лице, чрез упълномощени от него физически лица, което въз основа на писмен договор, сключен с Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД има право, от нейно име и за нейна сметка, да сключва осигурителни договори за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, да посредничи при сключването на такива договори или при сключването на пенсионни договори и договори за разсрочено изплащане на средства, да приема индивидуални заявления за прехвърляне на средства в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ както и други заявления и молби от осигурените лица, от пенсионерите и от другите правоимащи лица.

6. **„Упълномощено лице от осигурителен посредник – юридическо лице“** е физическо лице, което има право, от името и за сметка на осигурителния посредник – юридическо лице, който го е упълномощил, да извършва дейностите по т. 5.

7. (предишна т. 9 – 14.05.2019 г.) **„Пенсионер“** е физическо лице, което получава лична или наследствена допълнителна пенсия от Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

8. (предишна т. 10, изм. – 14.05.2019 г.) **„Трето ползващо лице или ползващо лице“** е лицето, посочено в договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски, в приложението – образец на предварително писмено съгласие към договор за допълнително доброволно пенсионно осигуряване от осигурител или от друг осигурител, или в пенсионен договор, което има право на наследствена пенсия от осигурено лице или от пенсионер, при условията и по реда на този Правилник, и на осигурителния или пенсионния договор.

9. (предишна т. 11 – 14.05.2019 г.) **„Периодична осигурителна вноски“** е вноски в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, която се прави на период, не по-малък от два месеца.

10. (предишна т. 12 – 14.05.2019 г.) **„Допълнителна пенсия“** е месечно плащане от Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ на пенсионер, на наследници на осигурено лице, на наследници на пенсионер или на ползващо лице.

11. (предишна т. 13 – 14.05.2019 г.) **„Пенсионна схема“** е конкретният финансов механизъм по този Правилник за определяне на пенсионните задължения и плащания от Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, изчислени чрез статистически (актюерски) методи.

12. (предишна т. 14 – 14.05.2019 г.) **„Статистически (актюерски) методи“** са съвкупност от статистически методи и правила, които се прилагат за определяне на очаквания приход от бъдещи вноски и инвестиции, както и за определяне на дължимите суми за изплащане на бъдещите пенсии от пенсионноосигурителното дружество.

13. (предишна т. 15 – 14.05.2019 г.) **„Технически лихвен процент“** е лихвата, която се прилага при изчисляване размера на пенсиите и на пенсионните резерви.

14. (предишна т. 17 – 26.10.2006 г., предишна т. 16, изм. – 14.05.2019 г.) **„Банка – попечител“** е търговска банка, с която Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД е сключила договор за попечителски услуги и в която, в съответствие с изискванията на Кодекса за социално осигуряване, се съхраняват всички активи на Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

15. (нова – 14.05.2019 г.) **„Срок на изчакване“** е период на заетост, който е необходим съгласно правилата на осигурителния договор или се изисква от лицата по чл. 230, ал. 3, т. 2 и 3 от Кодекса за социално осигуряване, за да започнат да внасят осигурителни вноски в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, за съответния работник или служител или за съответното лице, с което е сключен договор за възлагане на управление и контрол.

16. (нова – 14.05.2019 г.) **„Траен носител“** е инструмент, който дава възможност на съответното лице, да съхранява информацията, адресирана лично до него, по начин, който е достъпен за бъдеща справка и за период от време, отговарящ на целите на информацията, и който позволява точното възпроизвеждане на съхранената информация.

17. (нова – 03.08.2021 г.) **„Актюерски разчети“** са съвкупност от статистически методи и правила, които се прилагат за определяне на очаквания приход от бъдещи вноски и инвестиции, както и за определяне на дължимите суми за изплащане на допълнителните пенсии от Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

КСО – Кодекс за социално осигуряване
КФН – Комисия за финансов надзор
ДОО – Държавно обществено осигуряване
НОИ – Национален осигурителен институт
ДДПО – Допълнително доброволно пенсионно осигуряване
НЕЛК – Национална експертна лекарска комисия
ТЕЛК – Териториална експертна лекарска комисия
ЗЕДЕУУ – Закон за електронния документ и електронните удостоверителни услуги
ЗКФН – Закон за Комисията за финансов надзор

Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН – НАРЕДБА № 3 от 24.09.2003 г. за реда и начина за промяна на участие и за прехвърляне на натрупаните средства на осигурено лице от един фонд за допълнително пенсионно осигуряване в друг съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество

Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – НАРЕДБА № 9 от 19.11.2003 г. за начина и реда за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове, на стойността на нетните активи на фондовете, за изчисляване и обявяване на стойността на един дял, за изчисляване и съпоставяне на доходността от инвестиционните имоти и за изискванията към воденето на индивидуалните партиди и на аналитичните сметки във фонд за разсрочени плащания

Заместник–председател на КФН – заместник-председателят на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление „Осигурителен надзор“.

Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН – НАРЕДБА № 61 от 27.09.2018 г. за изискванията към рекламните и писмените информационни материали и страниците в интернет на пенсионноосигурителните дружества

Наредба № 52 от 21.10.2016 г. на КФН – НАРЕДБА № 52 от 21.10.2016 г. за реда и начина за отчисляване на таксите по чл. 201, ал. 1, т. 2 и 3 и чл. 256, ал. 1, т. 3 от Кодекса за социално осигуряване, съибари от пенсионноосигурителните дружества

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Този правилник урежда организацията и дейността по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „Доверие”, наричан по-нататък доброволния пенсионен фонд.

(2) Организацията и дейността на доброволния пенсионен фонд се извършват в съответствие с разпоредбите на КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

Наименование на пенсионния фонд

Чл. 2. (1) Наименованието на доброволния пенсионен фонд е „Доброволен пенсионен фонд Доверие”.

(2) Наименованието на доброволния пенсионен фонд може да се изписва на кирилица и на латиница.

Учредяване и регистриране (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 3. (1) (изм. – 31.05.2004 г.) Доброволният пенсионен фонд е учреден от Пенсионно-осигурителна компания „Доверие” АД, наричана по-нататък пенсионноосигурителното дружество, с решение на Управителния съвет от 03.10.2000 г.

(2) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г., 03.08.2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество е регистрирано в СГС ф.д. № 9023 от 09.05.1994 г., единен идентификационен код по БУЛСТАТ Ю № 831190986, пререгистрирано е в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел при Агенцията по вписванията с ЕИК 831190986 и притежава лицензия за извършване на дейност по допълнителното пенсионно осигуряване № 01, издадена от Държавна агенция за осигурителен надзор на 03.10.2000 г.

(3) (нова – 31.05.2004 г., изм. – 26.10.2006 г.) Доброволният пенсионен фонд е регистриран в СГС, ф.д. № 12540 от 03.11.2000 г., единен идентификационен код по БУЛСТАТ № 130410344.

Управление и представителство (ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 4. (изм. – 31.05.2004 г.) Доброволният пенсионен фонд се управлява и се представлява при взаимоотношенията си с трети лица от управителните органи на пенсионноосигурителното дружество.

Седалище и адрес на управление (ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 5. (изм. – 11.11.2011 г.) Седалището на пенсионноосигурителното дружество и на доброволния пенсионен фонд е гр. София, район „Изгрев”, а адресът на управление е София 1113, ул. „Тинтява” № 13Б, вх. А, ет. 7.

Гаранции за изпълнението на задълженията

Чл. 6. (изм. – 21.12.2006 г., 03.08.2021 г.) Изпълнението на задълженията към осигурените лица, пенсионерите и техните наследници в доброволния пенсионен фонд, които произтичат от закона, този правилник, осигурителните и пенсионни договори, и договорите за разсрочено изплащане е гарантирано с активите на пенсионноосигурителното дружество.

ГЛАВА ВТОРА

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОСИГУРЯВАНЕ В ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

(загл. доп. – 31.05.2004 г.)

Условия за осигуряване

Чл. 7. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) В доброволния пенсионен фонд могат да се осигуряват и/или да бъдат осигурявани физически лица, които са навършили 16-годишна възраст.

(2) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва в съответствие с разпоредбите на КСО, на подзаконовите актове по неговото прилагане, този Правилник и с условията на осигурителния договор.

Основание за осигуряване

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 8. (изм. – 31.05.2004 г., 14.05.2019 г.) (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва въз основа на осигурителен договор, който се сключва между пенсионноосигурителното дружество и:

1. (изм. – 03.08.2021 г.) физическо лице:
  - а) което се осигурява за своя сметка;
  - б) чийто средства се прехвърлят в доброволния пенсионен фонд от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, въз основа на подадено заявление за прехвърляне по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН;
  - в) чийто средства се прехвърлят в доброволния пенсионен фонд от професионален пенсионен фонд, на основание чл. 172 от КСО.
2. работодател, който за своя сметка внася осигурителни вноски в полза на свои работници и служители;
3. органи, които са осигурители за:
  - а) държавните служители;
  - б) (изм. – 08.07.2019 г.) съдиите, прокурорите, следователите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители;
  - в) (изм. – 08.07.2019 г.) военнослужещите по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, държавните служители по Закона

за Министерството на вътрешните работи и държавните служители по Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража.

4. възложители, които са осигурители за лицата, с които е сключен договор за възлагане на управление или контрол;
5. друг осигурител – физическо или юридическо лице, което за своя сметка внася осигурителни вноски в полза на физическо лице, с което не е в правоотношение по т. 2, 3 или 4.

(2) (нова – 03.08.2021 г.) Осигурителен договор в случаите по ал. 1, т. 1, б. „б“ и „в“ се сключва само с лице, което няма сключен друг осигурителен договор с пенсионноосигурителното дружество, като за прехвърлените средства по ал. 1, т. 1, б. „б“ и „в“ се подписва допълнително споразумение към новосключения или съществуващия осигурителен договор.

(3) (нова – 14.05.2019 г., предишна ал. 2 – 03.08.2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество е длъжно, преди сключването на осигурителния договор по ал. 1, да предоставя на насрещната страна по договора актуална информация относно основните характеристики на доброволния пенсионен фонд и относно участието в него.

(4) (нова – 14.05.2019 г., предишна ал. 3, изм. – 03.08.2021 г.) Документът с актуалната информация по ал. 3, който се предоставя на лицата:

1. по ал. 1, т. 1 се изготвя по образец съгласно Приложение № 1 към Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН;
2. по ал. 1, т. 2 – 5 се изготвя по образец съгласно Приложение № 2 към Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН.

Участие в доброволния пенсионен фонд

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 9. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) (изм. – 11.11.2011 г.) Участието в доброволния пенсионен фонд започва от датата на:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) сключването на договор за ДДПО с лични вноски;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) предварителното писмено съгласие от лице, в чиято полза е сключен договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител;
3. прехвърлянето в доброволния пенсионен фонд от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, на средствата на осигурено лице, подало заявление за прехвърляне по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН;
4. (нова – 03.08.2021 г.) прехвърлянето в доброволния пенсионен фонд на средствата от професионален пенсионен фонд, на основание чл. 172 от КСО.

(2) (изм. – 11.11.2011 г.) Пенсионноосигурителното дружество до 30 работни дни след датата на постъпване на първата осигурителна вноска или на прехвърлянето на средствата по ал. 1, т. 3 издава на осигуреното лице документ, с който удостоверява участието му в доброволния пенсионен фонд.

Права и задължения на осигурителните посредници

(ново загл. – 31.05.2004 г., изм. – 14.05.2019 г.)

Чл. 10. (изм. – 31.05.2004 г., 14.05.2019 г.) (1) Пенсионноосигурителното дружество може да сключва договори с осигурителни посредници – физически или юридически лица.

(2) Осигурителният посредник и пенсионноосигурителното дружество не могат да сключат договор, когато посредникът вече има сключен договор с друго пенсионноосигурително дружество.

(3) Осигурителните посредници – физически лица, не могат да упълномощават други лица за осъществяваната от тях дейност по осигурително посредничество.

(4) Осигурителният посредник – юридическо лице, не може да упълномощава лице, което е упълномощено от друг осигурителен посредник – юридическо лице, за същата дейност.

(5) Работодателят не може да е осигурителен посредник на пенсионноосигурителното дружество по отношение на своите работници и служители.

(6) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, имат право, от името и за сметка на пенсионноосигурителното дружество:

1. да сключват осигурителни договори;
2. да посредничат при сключването на осигурителни и пенсионни договори, и договори за разсрочено изплащане на средства;
3. да приемат индивидуални заявления за прехвърляне на средства в доброволния пенсионен фонд, от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
4. да приемат други заявления и молби от осигурените лица, от пенсионерите и от другите правоимащи лица.

(7) Конкретните дейности по ал. 6, които има право да извършва съответният осигурителен посредник, се определят в сключения между него и пенсионноосигурителното дружество договор за посредническа дейност.

(8) Осигурителните посредници – физически лица и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, нямат право да събират осигурителни вноски и да извършват плащания на осигурени лица, на пенсионери и на други правоимащи лица.

(9) Осигурителните посредници – физически и юридически лица, както и лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, се вписват, от заместник-председателя на КФН, в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 14 от ЗКФН.

(10) При осъществяване на дейността си осигурителният посредник – физическо лице, и лицето, упълномощено от осигурителен посредник – юридическо лице, трябва да:

1. се легитимира с документа по ал. 11 и да предостави на съответното лице данни за контакт;
2. спазва принципа за свобода на избор на доброволен пенсионен фонд;
3. оказва съдействие на лицето, подаващо заявление за прехвърляне на средства в доброволния пенсионен фонд, от съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество и да следи да не се допусне увреждане на интересите му;
4. разяснява на лицата, добросъвестно и с дължимата грижа, правата и задълженията им по осигурителните договори, да им предоставя вярна и точна информация за пенсионноосигурителното дружество и за доброволния пенсионен фонд, и да не дава обещания или да прави предположения относно бъдещата доходност от инвестиране на средствата на доброволния пенсионен фонд;
5. опазва личните данни на осигурените лица, като не използва получената информация за цели, които не са свързани с упражняване на правата и изпълнение на задълженията по договора за осигурително посредничество;

6. опазва търговската тайна и търговския престиж на пенсионноосигурителното дружество и да не предоставя неверни, непълни или подвеждащи сведения за други пенсионноосигурителни дружества.

(11) Пенсионноосигурителното дружество снабдява всеки осигурителен посредник, съответно лицата, упълномощени от осигурителни посредници – юридически лица, с документ, който ги легитимира при упражняване на дейността им, чийто образец се утвърждава от заместник-председателя на КФН.

(12) Осигурителните посредници и упълномощените от тях лица не могат да предоставят, на трети лица, информацията, с която разполагат за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и осигурителите, с изключение на случаите, предвидени в закон.

(13) Пенсионноосигурителното дружество отговаря, пред осигурените лица, пред пенсионерите и пред техните наследници, за действията на осигурителните посредници и на упълномощените от тях лица, във връзка с дейността по допълнително пенсионно осигуряване, като за свои действия.

Прекратяване на осигуряването

Чл. 11. (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се прекратява при всеки един от следните случаи:

1. при смърт на осигуреното лице;
2. (изм. – 31.05.2004 г., 03.08.2021 г.) при изплащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по индивидуалната партида;
3. (изм. – 31.05.2004 г.) при еднократно или разсрочено плащане на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигурено лице, в случаите предвидени в този Правилник;
4. (нова – 31.05.2004 г., изм. – 21.12.2006 г.) когато осигуреното лице прехвърли цялата натрупана сума по индивидуалната си партида в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество и се прекратят всички осигурителни договори, въз основа на които се осъществява осигуряването в доброволния пенсионен фонд.

(2) (нова – 31.05.2004 г.) Конкретната дата на прекратяване на осигуряването за всеки един от случаите по ал. 1, се определя както следва:

1. по ал. 1, т. 1 – датата на смъртта;
2. (изм. – 03.08.2021 г.) по ал. 1, т. 2 – от датата на изплащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по индивидуалната партида;
3. по ал. 1, т. 3 – от датата на еднократното изплащане или от датата на сключване на договора за разсрочено изплащане;
4. (изм. – 21.12.2006 г.) по ал. 1, т. 4 – от датата на прекратяване на последния осигурителен договор, по който лицето е осигурено.

Данъчни облекчения (ново загл. - 31.05.2004 г.)

Чл. 12. (изм. – 25.03.2005 г.) (1) Приходите на доброволния пенсионен фонд не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(2) (изм. – 21.12.2006 г.) Приходите от инвестиране на активите на доброволния пенсионен фонд, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(3) Услугите по допълнителното доброволно пенсионно осигуряване не се облагат с данък по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

(4) (изм. – 21.12.2006 г.) Сумата от годишните данъчни основи се намалява с направените през годината лични вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в общ размер до 10 на сто от годишните данъчни основи.

(5) (изм. – 21.12.2006 г., 31.07.2009 г.) Месечната данъчна основа за доходите от трудови правоотношения, се намалява с направените през месеца чрез работодател лични вноски за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в общ размер до 10 на сто от месечната данъчна основа.

(6) (изм. – 21.12.2006 г., 31.07.2009 г., доп. – 03.08.2021 г.) Месечната данъчна основа се определя, като облагаемият доход от трудови правоотношения, начислен за съответния месец, се намалява с удържаните от работодателя задължителни осигурителни вноски, които са за сметка на физическото лице, по реда на КСО и Закона за здравното осигуряване или за задължително осигуряване в чужбина. Месечната данъчна основа на самоосигуряващи се лица за доходи от трудови правоотношения по § 1, т. 26, буква „и“ от допълнителните разпоредби на Закона за данъците върху доходите на физическите лица се определя, като облагаемият доход по чл. 24 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица, начислен за съответния месец, се намалява с авансово внесените чрез дружеството осигурителни вноски, които самоосигуряващото се лице е задължено да прави за своя сметка по реда на КСО и Закона за здравното осигуряване.

(7) (нова – 21.12.2006 г.) Годишната данъчна основа се намалява с годишния размер на данъчните облекчения по ал. 4 и 5, когато сумите са удържани от работодателя при изплащане на дохода от трудово правоотношение.

(8) (изм. – 21.12.2006 г., 31.07.2009 г.) С окончателен данък в размер на 10 на сто се облага бруtnата сума на облагаемите доходи от допълнително доброволно пенсионно осигуряване, получени преди придобиване право на допълнителна пенсия.

(9) (изм. – 21.12.2006 г.) Не се облагат с окончателен данък по ал. 8 доходите от допълнително доброволно пенсионно осигуряване, съответстващи на частта от вноските, за които не е ползвано данъчно облекчение по реда на ал. 4 или 5 и на разпределения доход по индивидуалната партида.

(10) (изм. – 21.12.2006 г., 03.08.2021 г.) Данъкът по ал. 8 се удържа и внася от пенсионноосигурителното дружество в срок до края на месеца, следващ тримесечието, през което доходът е придобит от осигуреното лице.

(11) (изм. – 21.12.2006 г.) Пенсионноосигурителното дружество установява частта от вноските, за които не е ползвано данъчното облекчение по ал. 4 или 5 въз основа на писмена декларация, предоставена от осигуреното лице.

(12) (изм. – 21.12.2006 г.) Доходите от допълнително доброволно пенсионно осигуряване, получени след придобиване право на допълнителна пенсия, са необлагаеми, съгласно чл. 13, ал. 1, т. 7 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

(13) (изм. – 21.12.2006 г., доп. – 03.08.2021 г.) Не се облагат с данък по Закона за корпоративното подоходно облагане социалните разходи за доброволно пенсионно осигуряване в размер до 60 лв. месечно за всяко наето лице, когато данъчно задължените лица – работодатели или възложители по договори за управление и контрол, нямат подлежащи на принудително изпълнение публични задължения към момента на извършване на разходите. За целите на предходното изречение не са налице задължения, когато към края на месеца, през който са начислени разходите, задълженията не са отразени в данъчно-осигурителната сметка или не са отразени като предявени за принудително изпълнение в Националната агенция за приходите.

Пенсионна схема
(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 13. (изм. – 31.05.2004 г.) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва за всички видове допълнителни пенсии по този Правилник, на капиталовопокривен принцип, на базата на предварително определени в договора с пенсионноосигурителното дружество осигурителни вноски.

Права при осигуряване в доброволния пенсионен фонд
(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 14. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд дава право на:

1. лична пенсия за старост – за определен срок;
2. лична пенсия за инвалидност – за определен срок;
3. наследствена пенсия за определен срок на:
  - а) наследниците на осигурено лице или на пенсионер;
  - б) ползващите лица.
4. еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида или част от тях на осигурено лице;
5. еднократно или разсрочено изплащане на средства на:
  - а) наследниците на осигурено лице или на пенсионер;
  - б) ползващите лица.

(2) При придобиване право на съответния вид пенсия осигуреното лице, неговите наследници или наследниците на пенсионер, както и ползващите лица, имат право на свободен избор между съответния вид пенсия или еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида, при условията и по реда на този Правилник.

(3) (изм. – 16.09.2009 г., 25.01.2016 г., 14.05.2019 г.) В случаите по ал. 1, т. 4, когато осигуреното лице изтегли натрупаните средства от лични вноски по индивидуалната партида или част от тях преди придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия, то заплаща данък по чл. 12, ал. 8 и такса при условията и по реда на чл. 35.

(4) (изм. – 14.05.2019 г.) Средствата, натрупани от вноски на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 4, могат да се изплащат на осигуреното лице само при придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия.

ГЛАВА ТРЕТА

ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ
(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Определение
(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 15. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Осигурителният договор, урежда отношенията при и по повод осигуряването в доброволния пенсионен фонд.

(2) Осигурителният договор е безсрочен и се сключва в два еднообразни екземпляра – по един за всяка от страните по него.

Видове осигурителни договори (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 16. (изм. – 31.05.2004 г., 14.05.2019 г.) (1) За осигуряване в доброволния пенсионен фонд се сключват следните видове осигурителни договори:

1. с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 1 – договор за ДДПО с лични вноски;
2. с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2, 3 и 4 – договор за ДДПО от осигурител;
3. с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 5 – договор за ДДПО от друг осигурител.

(2) Когато осигурителният договор е сключен между пенсионноосигурителното дружество и работодател, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или друг осигурител, той е в полза на осигурените лица.

(3) При осигуряване въз основа на договор по ал. 1, т. 2 или 3 се изисква предварително писмено съгласие на лицето, в чиято полза е сключен договорът. Писменото съгласие на всяко лице се предоставя на пенсионноосигурителното дружество преди или едновременно с превода на първата осигурителна вноска за него. Когато липсва предварително съгласие от конкретно лице, пенсионноосигурителното дружество връща осигурителната вноска за него на осигурителя или на другия осигурител.

(4) Физическите лица, които са осигурени чрез договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител, могат да се осигуряват и за своя сметка с договор за ДДПО с лични вноски.

Съдържание на осигурителните договори (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 17. (изм. – 31.05.2004 г., 14.05.2019 г.) (1) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 1 задължително съдържа:

1. номер, датата на сключване и на влизане в сила на договора;
2. наименованието и адреса на пенсионноосигурителното дружество, данни за търговската му регистрация и единния идентификационен код, номера и датата на пенсионната му лицензия;
3. наименованието и адреса на доброволния пенсионен фонд, данни за съдебната му регистрация и единния идентификационен код;
4. имената на осигуреното лице по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
5. предмета и обхвата на осигуряването;
6. размера на осигурителната вноска;
7. условията, реда и начина за плащане на осигурителната вноска;
8. условията, реда и начина за плащане на допълнителните пенсии;
9. правата и задълженията на страните по договора, на наследниците на осигуреното лице и на ползващите лица;
10. данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на сключване на осигурителния договор;
11. информация, че на осигуреното лице или лица не се гарантира доходност или запазване на пълния размер на внесените от тях средства;
12. размера на таксите и удръжките;
13. реда и начина за получаване на информация от осигуреното лице;

14. условията, реда и начина за изменение, допълнение и прекратяване на договора;
15. имената по документа за самоличност и служебния номер в пенсионноосигурителното дружество на осигурителния посредник, съответно на упълномощеното лице от осигурителен посредник – юридическо лице, в случаите, когато договорът е сключен с посредничеството му.
  - (2) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 2 задължително съдържа:
    1. данните по ал. 1, т. 1 – 3, т. 5 – 9 и т. 11 – 15;
    2. наименованието, адреса, данни за търговската регистрация, и единния идентификационен код (кода по БУЛСТАТ) на работодателя, съответно на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4;
    3. ограниченията на правата на осигурените лица да прехвърлят в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество внесените в тяхна полза за сметка на работодателя, съответно на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 средства от осигурителни вноски, когато са налице такива, както и срока на изчакване, ако се прилага такъв;
    4. списък – приложение на лицата, за които се внасят осигурителни вноски, с техните лични данни и реда и начина за неговото актуализиране;
    5. приложение – образец на предварително писмено съгласие на всяко лице, в чиято полза е сключен договора, в което то посочва и данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на подписването му;
    6. реда и начина за получаване на информация от работодателя, съответно на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4.
  - (3) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 3 задължително съдържа:
    1. данните по ал. 1, т. 1 – 3, т. 5 – 9, т. 11 – 15 и по ал. 2, т. 5;
    2. имената по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес за осигурителя – физическо лице, съответно данните по ал. 2, т. 2 за осигурителя – юридическо лице;
    3. имената по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес на лицето, в полза на което е сключен осигурителният договор;
    4. ограничения на правата на осигуреното лице да изтегли и/или да прехвърли в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество внесените в негова полза за сметка на другия осигурител средства от осигурителни вноски, когато са налице такива;
    5. реда и начина за получаване на информация от другия осигурител.
  - (4) В случай, че в осигурителния договор с работодател или с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 са предвидени ограничения по ал. 2, т. 3, те не се прилагат, когато:
    1. осигурителният договор е прекратен;
    2. трудовото правоотношение, служебното правоотношение или договорът за управление или контрол са прекратени.

Изменение и допълнение на осигурителния договор (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 18. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Изменения и допълнения на осигурителния договор се правят с допълнително писмено споразумение, подписано от страните по него.

(2) (предишна ал. 3, изм. – 14.05.2019 г.) Влезлите в сила промени на нормативни актове след сключването на осигурителния договор, с които се създават императивни разпоредби относно неговото съдържание, както и изменения и допълнения на Правилника, за които е извършено уведомяване по реда на чл. 62, ал. 3, стават част от съдържанието на договора, без да е необходимо подписването на допълнително споразумение към него.

Прекратяване на осигурителния договор (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 19. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Осигурителният договор не може да се прекратява едностранно от пенсионноосигурителното дружество.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 1 се прекратява задължително в следните случаи:

1. при смърт на осигуреното лице;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) когато осигуреното лице, при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН и на Глава единадесета, прехвърли цялата натрупана сума по индивидуалната си партида в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
3. при еднократно изплащане на цялата натрупана сума по индивидуалната партида на осигурения;
4. при сключване с осигурено лице на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане на цялата натрупана сума по индивидуалната партида.

(3) Конкретната дата на прекратяване на осигурителния договор по ал. 2 се определя както следва:

1. в случаите по ал. 2, т. 1 осигурителният договор се прекратява от датата на смъртта;
2. в случаите по ал. 2, т. 2 осигурителният договор се прекратява от датата на превеждане на средствата по сметката на съответния фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
3. в случаите по ал. 2, т. 3 осигурителният договор се прекратява от датата на еднократното изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида.
4. в случаите по ал. 2, т. 4 осигурителният договор се прекратява от датата на сключване на пенсионния договор или на договора за разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида.

(4) (изм. – 14.05.2019 г.) Договорът за ДДПО по чл. 16, ал. 1, т. 2 и 3 се прекратява по един от следните начини:

1. по взаимно съгласие на страните по него, с писмено споразумение, подписано от тях;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) с тримесечно писмено предизвестие, отправено от лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 5 до пенсионноосигурителното дружество;
3. (изм. – 14.05.2019 г.) при смърт на осигуреното лице, когато договорът с лицата по чл. 8, ал. 1, т. 4 и 5 е сключен в полза само на едно лице;

4. (нова – 21.12.2006 г.) при смърт на друг осигурител – физическо лице.

(5) Конкретната дата на прекратяване на осигурителния договор по ал. 4 се определя, както следва:

1. в случаите по ал. 4, т. 1 осигурителният договор се прекратява от датата, определена в писменото споразумение;
2. в случаите по ал. 4, т. 2 осигурителният договор се прекратява от датата, на която изтича срокът на предизвестие;
3. (изм. – 21.12.2006 г.) в случаите по ал. 4, т. 3 и 4 осигурителният договор се прекратява от датата на смъртта.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ОСИГУРИТЕЛНИ ВНОСКИ

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Вид и периодичност на вноските

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 20. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Осигуряването в доброволния пенсионен фонд се извършва с парични осигурителни вноски, които могат да бъдат месечни, за друг период или еднократни.

(2) Размерът на осигурителните вноски се определя в осигурителния договор както следва:

1. месечните вноски – като процент от определен доход или в абсолютна сума;
2. периодичните или еднократни осигурителни вноски – в абсолютна сума.

Внасяне на осигурителните вноски

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 21. (изм. – 31.05.2004 г., 11.04.2005 г.) (1) Осигурителните вноски се внасят по банков път или по друг начин, определен в осигурителния договор.

(2) Когато осигурителните вноски се внасят по банков път, те се превеждат по сметка на доброволния пенсионен фонд, посочена от пенсионноосигурителното дружество в осигурителния договор.

(3) Осигурителни вноски в доброволния пенсионен фонд, въз основа на сключен осигурителен договор могат да правят:

1. физическите лица – за своя сметка;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 и 3 – за своите работници и служители;
3. възложителите – за лицата, с които са сключили договор за възлагане на управление или контрол;
4. другите осигурители – в полза на трети лица.

(4) Внасянето на осигурителни вноски от лицата по ал. 3, т. 2 – 4 не задължава осигуреното лице да прави вноски за своя сметка.

(5) Осигурителите са длъжни, съгласно чл. 233 от КСО, по желание на осигуреното лице, да удържат от възнаграждението му за съответния месец осигурителната вноска, която е за негова сметка, и да я превеждат на доброволния пенсионен фонд.

Отговорност

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 22. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Пенсионноосигурителното дружество носи отговорност само за реално постъпилите в доброволния пенсионен фонд суми от осигурителни вноски и за него възникват задължения само по отношение на произтичащите от тези вноски права.

(2) Пенсионноосигурителното дружество не носи отговорност за нарушени права или за пропуснати ползи от осигуреното лице, или от негови наследници, в резултат на забавяне или на невнасяне на осигурителни вноски.

ГЛАВА ПЕТА

ИНДИВИДУАЛНА ПАРТИДА

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Общи изисквания

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 23. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Всяко осигурено лице има само една индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) В индивидуалната партида се правят записи за направените вноски, за изплатените и прехвърлени суми, и за събраните такси и удръжки.

(3) В индивидуалната партида се водят отделно съгласно сключените осигурителни договори:

1. средствата и дяловете от лични осигурителни вноски;

2. (изм. – 14.05.2019 г.) средствата и дяловете от осигурителните вноски на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 4;

3. средства и дялове от осигурителни вноски на другите осигурители.

(4) Не се допуска преразпределяне на средства и на дялове между индивидуалните партиди.

(5) Натрупаните средства в индивидуалната партида на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение.

Откриване и закриване

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 24. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд се открива към датата, на която започва участието на осигуреното лице във фонда по чл. 9, ал. 1.

(2) (изм. – 03.08.2021 г.) Индивидуалната партида се закрива при:

1. прехвърляне на цялата натрупана сума по партидата в доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при условията и по реда на Глава единадесета;

2. прехвърлянето на цялата натрупана сума по партидата в индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд на съпруг или на роднини по права линия до втора степен, когато лицето се осигурява само с лични осигурителни вноски;

3. изчерпване на средствата по партидата, поради:

- а) изплащането на допълнителната пенсия;
  - б) разсроченото изплащане на цялата натрупана сума на осигуреното лице или на наследници на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващите лица;
4. еднократното изплащане на цялата натрупана сума на осигуреното лице, на наследници на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващите лица;
  5. прехвърлянето на средствата по партидата в пенсионния резерв по § 12 от Преходни и заключителни разпоредби, когато осигуреното лице или пенсионерът не са оставили законни наследници и няма ползващи лица.
- (3) (изм. – 03.08.2021 г.) Конкретната дата, на която се закрива индивидуалната партида по ал. 2 е както следва:
1. в случаите по ал. 2, т. 1 – датата на превеждане на средствата по сметката на съответния фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;
  2. в случаите по ал. 2, т. 2 – датата на прехвърлянето на средствата от едната партида в другата;
  3. в случаите по ал. 2, т. 3:
    - а) б. „а“ – по-ранната от двете дати – на изплащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по партидата;
    - б) б. „б“ – датата на последното плащане.
  4. в случаите по ал. 2, т. 4 – датата на еднократното изплащане;
  5. в случаите по ал. 2, т. 5 – датата на прехвърлянето в пенсионния резерв.
- (4) Спирането на превеждането на осигурителните вноски не води до закриване на индивидуалната партида на осигурено лице във фонда.

Съдържание на индивидуалната партида (ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 25. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Индивидуалната партида на осигурено лице в доброволния пенсионен фонд задължително съдържа информация за:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) личните данни на осигуреното лице – ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, имената по документ за самоличност, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
2. номера и датата на всеки договор, по които лицето е осигурено;
3. размера на всяка постъпила осигурителна вноска, броя дялове съответстващи на вноската, след приспадане на удържаната такса, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, дата на постъпване на вноската, месеца за който се внася и удържаната такса от нея;
4. размера на прехвърлените средства от доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, датата на постъпване на средствата и доброволния пенсионен фонд, от който са прехвърлени;
5. размера на прехвърлените средства в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, датата на превеждане на средствата и доброволния пенсионен фонд, в който са прехвърлени;

6. размера на прехвърлените средства от лични вноски от индивидуална партия на съпруг или на роднина по права линия до втора степен, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете и датата на постъпване на средствата;
7. размера на прехвърлените средства от лични вноски в индивидуална партия на съпруг или на роднина по права линия до втора степен, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете и датата на прехвърляне на средствата;
8. размера на прехвърлените средства в пенсионния резерв, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете и датата на превеждане на средствата;
9. (нова – 03.08.2021 г.) размера на прехвърлените средства от професионален пенсионен фонд, броя дялове, съответстващи на тези средства, стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете, датата на постъпване на средствата и професионалния пенсионен фонд, от който са прехвърлени;
10. (предишна т. 9 – 03.08.2021 г.) еднократно изплатените средства – дата на изплащане, размер и брой дялове, съответстващи на изплатените средства, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
11. (предишна т. 10 – 03.08.2021 г.) всяко периодично плащане – дата на плащането, размер и брой дялове, съответстващи на извършеното плащане, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
12. (предишна т. 12 – 11.11.2011 г., предишна т. 11 – 03.08.2021 г.) удържаната такса, при изтегляне на средства в случаите на чл. 14, ал. 3 – дата на удържане, размер и брой дялове, съответстващи на направената удържака, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;
13. (предишна т. 13 – 11.11.2011 г., предишна т. 12 – 03.08.2021 г.) удържания данък при изтегляне на средства в случаите на чл. 14, ал. 3 – дата на удържане, размер и брой дялове, съответстващи на направената удържака, и стойността на един дял, при която е определен броят на дяловете;;
14. (предишна т. 14 – 11.11.2011 г., предишна т. 13 – 03.08.2021 г.) брой на натрупаните дялове – общо и по видове осигурителни договори по чл. 16.
  - (2) (изм. – 11.11.2011 г., 03.08.2021 г.) Информацията по ал. 1, т. 3 – 13 се отразява в индивидуалната партия по всеки договор, по който лицето е осигурено.
  - (3) За осигурени лица, които имат индивидуална партия към 01.07.2004 г. в доброволния пенсионен фонд, освен информацията по ал. 1 в индивидуалната партия се отразява информация за:
    1. размер на натрупаните средства – общо и по видове осигурителни договори по чл. 16;
    2. разпределения доход – общо и по видове осигурителни договори по чл. 16;
    3. натрупаната сума и броя на дяловете със стойност 1 (един) лев на 01. 07. 2004 г. – общо и по видове договори по чл. 16.
  - (4) При отпускане на допълнителна пенсия – лична или наследствена, от доброволния пенсионен фонд, наред с информацията по ал. 1 в индивидуалната партия задължително се отразяват данни за:
    1. дата и номер на разпореждането за отпускане на допълнителната пенсия;
    2. номера и датата на сключения пенсионен договор;
    3. вида и размера на отпускнатата пенсия, датата от която се отпуска пенсията, техническият лихвен процент към датата на отпускане на пенсията и периода, за който се отпуска пенсията;
    4. размера на всяка изплатена пенсия, дата на изплащане, брой дялове, съответстващи на изплатената пенсия, стойността на един дял, при която е

определен броят на дяловете, месецът, за който се изплаща пенсията и коефициента за преизчисляване на пенсията;

5. (изм. – 14.05.2019 г.) личните данни на наследника или на ползващото лице – ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, имената по документ за самоличност, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес, при наследствена пенсия.

(5) При еднократно или разсрочено изплащане на осигурено лице, на наследници на осигурено лице или на пенсионер, или на ползващо лице, наред с информацията по ал. 1 в индивидуалната партида задължително се отразяват данни за:

1. дата и номер на разпореждането за еднократното, съответно за разсроченото изплащане;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) личните данни на лицето, за което се отнася еднократното, съответно разсроченото изплащане – ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, имената по документ за самоличност, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
3. размера на еднократното плащане, съответно размера, периода и броя на плащанията;
4. номера и датата на сключения договор за разсрочено изплащане.

(6) (изм. – 10.12.2012 г., 17.01.2013 г.) Със заповед на представляващите пенсионноосигурителното дружество в индивидуалните партиди може да се включва и друга информация, извън посочената в предходните алинеи.

Водене на индивидуалните партиди

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 26. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Индивидуалната партида се води в лева и в дялове.

(2) Броят дялове и стойността на един дял се води по индивидуалната партида с точност до петия знак след десетичната точка.

(3) (изм. – 10.12.2012 г., 17.01.2013 г.) Записите по индивидуалните партиди на осигурени лица и на пенсионери в доброволния пенсионен фонд се извършват от служители, определени с писмена заповед на представляващите пенсионноосигурителното дружество.

(4) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяка постъпила по индивидуалната партида нетна вноска или прехвърлена сума, се изчисляват, като нетният размер на вноската или прехвърлената сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им. С така определения брой дялове и части от дялове се увеличава броят на дяловете по индивидуалната партида.

(5) (изм. – 26.10.2006 г.) Броят на дяловете и частите от дялове, съответстващи на всяко изтегляне или плащане по банков път, или прехвърляне на средства в друг фонд или в индивидуална партида на съпруг или на роднини по права линия до втора степен, се определя, като сумата на дължимите средства се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на изтеглянето, плащането или

прехвърлянето. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броя на дяловете по индивидуалната партида.

(6) (изм. – 26.10.2006 г.) При еднократно изплащане на средства от индивидуалната партида в брой, броят на дяловете и части от дялове, съответстващи на извършеното плащане, се определя към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броя на дяловете по индивидуалната партида.

(7) (изм. – 26.10.2006 г.) При разсрочено изплащане на средства от индивидуалната партида и при изплащане на пенсии, в брой, броят на дяловете и части от дялове, с които се намалява броят дялове по индивидуалната партида, се определя:

1. за първото плащане – към момента на издаване на разпореждането за изплащане, като сумата на дължимото плащане се раздели на стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на издаване на разпореждането за изплащане;
2. за всяко следващо плащане – към първия работен ден на месеца, през който то е дължимо, като сумата на плащането се раздели на стойността на един дял, валидна за последния работен ден на предходния месец.

(8) Постъпилите в доброволния пенсионен фонд неперсонифицирани суми от вноски на осигурени лица до момента на тяхната персонификация се отчитат в отделна партида в стойност и в брой дялове, определени, като стойността на постъпилата сума се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването.

(9) След персонифициране, средствата по ал. 8 се разпределят по индивидуалните партиди на лицата, за които се отнасят, като:

1. дължимите такси по чл. 36 се удържат в деня на разпределянето на средствата по съответните индивидуални партиди, като броят на дяловете и части от дялове, които им съответстват, се определят като сумата от дължимите такси се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването на средствата в партидата по ал. 8. С така определения брой дялове и части от дялове се намалява броят на дяловете в доброволния пенсионен фонд, в деня на начисляването на таксите по сметката на пенсионноосигурителното дружество;
2. по съответните индивидуални партиди се записва нетният размер на средствата и броят на дяловете и части от дялове, които им съответстват, който се изчислява, като нетният размер на постъпилите средства се раздели на стойността на един дял, валидна за деня на постъпването им в партидата по ал. 8.

Изчисляване и обявяване стойността на един дял

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 27. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) Стойността на един дял се изчислява за всеки работен ден и е валидна само за този ден.

(2) Стойността на един дял по ал. 1 се изчислява, като стойността на нетните активи на доброволния пенсионен фонд към края на предходния работен ден се раздели на общия брой на дяловете на фонда към края на същия ден.

(3) Стойността на един дял се определя с точност до петия знак след десетичната точка.

(4) Общият брой на дяловете на доброволния пенсионен фонд е равен на сумата от дяловете, записани по:

1. индивидуалните партии;
2. партията по чл. 26, ал. 8.

(5) (нова – 26.10.2006 г., изм. – 14.05.2019 г.) Допуснатата грешка при определяне на нетната стойност на активите на доброволния пенсионен фонд, в резултат на която е завишена или занижена стойността на един дял на фонда с над 0,05 на сто, следва да се отстрани от пенсионноосигурителното дружество не по-късно от три работни дни от датата на установяването ѝ от дружеството, съответно от получаване на решението по чл. 18, ал. 2 от ЗКФН или по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО.

(6) (нова – 14.05.2019 г.) Допуснатата грешка по ал. 5, открита от пенсионноосигурителното дружество, се установява от него с констативен протокол и съответните документи, в зависимост от естеството на грешката в деня на откриването ѝ. Констативният протокол се подписва от ръководителя на службата за вътрешен контрол и лицата, управляващи и представляващи дружеството. В деня на установяване на грешка по ал. 5 пенсионноосигурителното дружество уведомява КФН, като прилага копия от протокола и документите по изречение първо.

(7) (нова – 14.05.2019 г.) Допуснатата грешка по ал. 5, констатирана в резултат на прилагане на мярка по чл. 18, ал. 2 от ЗКФН или по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО, задължаваща пенсионноосигурителното дружество да извърши корекция в оценката на актив или пасив на доброволния пенсионен фонд, се установява от пенсионноосигурителното дружество с констативен протокол до края на работния ден, следващ деня на получаването на решението на КФН. Констативният протокол се подписва от ръководителя на службата за вътрешен контрол и лицата, управляващи и представляващи дружеството, и се представя в КФН в деня на съставянето му.

(8) (нова – 26.10.2006 г., предишна ал. 6, изм. – 14.05.2019 г.) В случай на грешка по ал. 5 пенсионноосигурителното дружество е длъжно, за своя сметка, да възстанови на доброволния пенсионен фонд, съответно на осигурените лица, пенсионерите и техните наследници, разликата между всички дължими средства, изчислени по коригираната стойност на един дял, и изплатените средства, в десетдневен срок от установяването ѝ по реда на ал. 6, съответно от получаване на решението по чл. 18, ал. 2 от ЗКФН или по чл. 344, ал. 1, т. 1 от КСО.

(9) (нова – 26.10.2006 г., предишна ал. 7, изм. – 14.05.2019 г.) Коригирането на допуснати грешки по ал. 5 се извършва съобразно приложение № 3 към Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН.

(10) (нова – 26.10.2006 г., предишна ал. 8, изм. – 14.05.2019 г.) Допуснатата грешка се обявява от пенсионноосигурителното дружество при съответното прилагане на ал. 13 и 14 в деня на отстраняването ѝ по реда на ал. 5, като задължително се посочват датата, на която е извършена грешката, стойността на един дял преди корекцията и стойността на един дял след направената корекция, за всички дни, за които е изчислена нова стойност на дела.

(11) (нова – 14.05.2019 г.) В случаите, когато при допуснатата грешка по ал. 5 трябва да бъдат възстановени суми на осигурени лица, пенсионери или техни наследници, пенсионноосигурителното дружество уведомява, след извършване на корекцията, заинтересованите лица за реда и начина, по който могат да получат дължимите средства.

(12) (нова – 14.05.2019 г.) В деня на отстраняване на грешката пенсионноосигурителното дружество представя в КФН:

1. в случаите по т. I от приложение № 3 към Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – данните по ал. 10, както и всички коригирани справки за стойността на

нетните активи и за стойността на един дял за всеки работен ден от датата на извършване на грешката до датата на отстраняването ѝ;

2. в случаите по т. II от приложение № 3 към Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН – данните по ал. 10 за всеки работен ден от датата на извършване на грешката до датата на отстраняването ѝ и справки за стойността на нетните активи и за стойността на един дял за деня на отстраняване на грешката, придружени с допълнителна информация за размера на отразените корекции по съответните позиции в справките.

(13) (предишна ал. 5 – 26.10.2006 г., предишна ал. 9 – 14.05.2019 г.) Стойността на един дял за текущия ден се обявява от пенсионноосигурителното дружество до 18 ч. на всеки работен ден в неговите офиси и в електронната му страница.

(14) (предишна ал. 6 – 26.10.2006 г., предишна ал. 10 – 14.05.2019 г.) Стойността на един дял, валидна за последния работен ден на всеки месец, се обявява в централен ежедневник на третия работен ден на следващия месец. Централният ежедневник се обявява в офисите на пенсионноосигурителното дружество и в неговата електронна страница.

Извлечение от индивидуалната партида (ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 28. (изм. – 25.03.2005 г., 11.04.2005 г.) (1) (изм. – 14.05.2019 г.) Пенсионноосигурителното дружество до 31 май на всяка календарна година предоставя безплатно на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд годишно извлечение от индивидуалната им партида с данни до 31 декември на предходната година, по образец утвърден с Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН.

(2) (предишна ал. 3 – 14.05.2019 г.) Освен в случая по ал. 1, извлечение от индивидуалната партида се предоставя безплатно при:

1. (изм. – 26.10.2006 г., 14.05.2019 г.) поискване от осигуреното лице – в 30-дневен срок от датата на постъпване на писменото искане в пенсионноосигурителното дружество;
2. прехвърляне на средствата по индивидуалната партида или част от тях в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, с данни за периода от началото на текущата година до деня, предхождащ този, през който е извършено прехвърлянето – в срок от седем работни дни от датата на превеждането на средствата по сметката на доброволния пенсионен фонд, в който се прехвърлят средствата, по реда на чл. 18, ал. 5 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(3) (изм. – 10.12.2012 г., 17.01.2013 г., предишна ал. 4, изм. – 14.05.2019 г., 08.07.2019 г.) Извлечението от индивидуалната партида по:

1. (изм. – 03.08.2021 г.) ал. 1 се:
  - а) изпраща на хартиен носител, на постоянния адрес на осигуреното лице ;
  - б) предоставя по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страницата на пенсионноосигурителното дружество.
2. (нова – 03.08.2021 г.) ал. 2, т. 1 се предоставя по начина, посочен от осигуреното лице в подаденото от него искане;
3. (предишна т. 2 – 03.08.2021 г.) ал. 2, т. 2 се изпраща по пощата, с писмо с обратна разписка или по електронна поща, подписано с квалифициран електронен подпис от пенсионноосигурителното дружество, в зависимост от избора на осигуреното лице в подаденото от него заявление за прехвърляне на средствата му и на посочения в заявлението електронен адрес.

(4) (нова – 14.05.2019 г., изм. – 08.07.2019 г.) Осигуреното лице избира начина на получаване на извлечението си по:

1. ал. 3, т. 1 и посочва електронния адрес, на който то да му бъде изпращано в:
  - а) осигурителния договор, когато то се осигурява с лични вноски;
  - б) предварителното писмено съгласие по чл. 16, ал. 3, когато то се осигурява по договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител.
2. (изм. – 03.08.2021 г.) ал. 3, т. 3 и посочва електронния адрес, на който то да му бъде изпратено в подаденото от него заявление за прехвърляне на средствата му.

(5) (нова – 14.05.2019 г. изм. – 08.07.2019 г.) Когато осигуреното лице не е направило избор по реда на ал. 4, т. 1 извлечението му се изпраща на хартиен носител, на неговия постоянен адрес.

(6) (нова – 14.05.2019 г. изм. – 08.07.2019 г.) Осигуреното лице може на промени начина на получаване на извлечението си по ал. 5 или направения избор по ал. 4, т. 1, с документ, по утвърден образец на пенсионноосигурителното дружество, който се подава на хартиен носител или чрез неговата интернет страница.

ГЛАВА ШЕСТА

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ПОЛИТИКА. ДОХОД ОТ ИНВЕСТИЦИИ И ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ДОБРОВОЛНИЯ ПЕНСИОНЕН ФОНД

(загл. изм. – 31.05.2004 г., 19.02.2019 г.)

Основни принципи, цели и стратегия при инвестирането

(ново загл. – 31.05.2004 г., изм. – 26.10.2006 г.)

Чл. 29. (изм. – 31.05.2004 г.) (1) (изм. – 19.02.2019 г.) Средствата на доброволния пенсионен фонд се инвестират от пенсионноосигурителното дружество в съответствие с дългосрочните интереси на осигурените лица и пенсионерите, и при спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

(2) (нова – 19.02.2019 г.) При инвестирането на средствата на доброволния пенсионен фонд пенсионноосигурителното дружество е длъжно да:

1. изпълнява инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, с оглед постигане на инвестиционните му цели, както и да спазва инвестиционните ограничения, предвидени в политиката, в КСО и в актовете по прилагането му;
2. спазва правилата за управление на риска на доброволния пенсионен фонд и да управлява риска, като постоянно наблюдава и оценява всяка инвестиция;
3. третира равностойно и справедливо фондовете, които управлява;
4. предприема всички необходими действия, за да получи възможно най-добрия резултат за доброволния пенсионен фонд, като взема предвид цената, разходите, срока, вероятността от изпълнение и сетълмент, обема и вида на сделката и всяко друго обстоятелство, свързано с нейното изпълнение;
5. не допуска конфликт на интереси.

(3) (изм. – 26.10.2006 г., 21.12.2006 г., предишна ал. 2 – 19.02.2019 г.) При определяне на инвестиционните цели на доброволния пенсионен фонд се отчита неговия среден и дългосрочен инвестиционен хоризонт, както и текущото ниво на ликвидните нужди, което произтича от:

1. (изм. – 26.11.2015 г., 25.01.2016 г.) дългосрочния характер на средствата за допълнителното доброволно пенсионно осигуряване в доброволния

пенсионен фонд (времевият хоризонт на инвестиционния портфейл е от 10 до 20 години);

2. нарастващ брой на осигурените лица във фонда, в резултат на активната маркетинговата стратегия на дружеството;
3. (изм. – 26.11.2015 г.) нарастващия размер на осигурителните вноски и ниската средна възраст от една страна, и сравнително по-големият брой настоящи случаи, при които се изплащат натрупаните средства, от друга страна, водят до близки по размер входящи и изходящи парични потоци в доброволния пенсионен фонд и до по-високо ниво на ликвидните нужди;
4. (нова – 26.11.2015 г.) необлагането с данък на постигнатата доходност на фонда и на разпределената доходност по индивидуалните партии на осигурените в него лица.

(4) (нова – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., 26.11.2015 г., предишна ал. 3 – 19.02.2019 г., изм. – 14.05.2019 г.) Основна инвестиционна цел на доброволния пенсионен фонд е да съхрани и съществено да увеличи, в реално изражение, средствата на осигурените лица и пенсионерите, в средносрочен и дългосрочен план, чрез постигане на възможно най-високата доходност, при зададена умерена, до умерено висока, степен на риск.

(5) (предишна ал. 3 – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., предишна ал. 4 – 19.02.2019 г.) За изпълнение на инвестиционните цели, при инвестирането на средствата на доброволния пенсионен фонд, пенсионноосигурителното дружество следва активна инвестиционна стратегия, базирана на пълноценно използване на възможностите на българските и международните финансови пазари.

(6) (нова – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., 26.11.2015 г., предишна ал. 5 – 19.02.2019 г.) Разпределението на инвестициите по класове активи се прилага с цел постигане на диверсификация и оптимално съотношение риск/доходност. Изборът на конкретен финансов инструмент се определя от общите пазарни условия, уникалните характеристики на финансовия инструмент и очаквания принос на съответния инструмент към структурата, доходността и риска на инвестиционния портфейл.

(7) (нова – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., 26.11.2015 г., предишна ал. 6 – 19.02.2019 г.) Целта при управлението на средствата на осигурените лица е запазване и нарастване на тяхната покупателна способност в дългосрочен период. Като реален измерител за запазване на покупателната способност на средствата, управлявани в доброволния пенсионен фонд се приема реалната доходност, в процент при управлението на активите на фонда, по метода за вътрешна норма на възвращаемост (метода на доходност, претеглена през паричните потоци). Изчислението се извършва на месечна база за отчетния период. Целта е постигане на положителна реална доходност от 0,50%, на годишна база, за осреднения петгодишен предходен период.

(8) (нова – 21.12.2006 г., изм. – 31.07.2009 г., 26.11.2015 г., предишна ал. 7, изм. – 19.02.2019 г., 14.05.2019 г.) Пенсионноосигурителното дружество следи ежедневно представянето на направените инвестиции във връзка с оценката на активите по чл. 31, като оценка на ефективността на направените инвестиции се извършва на всеки шест месеца. В случай, че доходността на портфейла на доброволния пенсионен фонд е по-ниска от посочения в ал. 7 бенчмарк за два поредни шестмесечни периода, инвестиционният консултант, портфолио-мениджърите и/или финансовите анализатори следва да предоставят на Инвестиционния комитет на пенсионноосигурителното дружество подробна информация за причините за отклонението, както и какви действия ще бъдат предприети за постигане на целите на инвестиционната политика

(9) (нова – 21.12.2006 г., изм. – 26.11.2015 г., 25.01.2016 г., предишна ал. 8, изм. 19.02.2019 г.) Пенсионноосигурителното дружество разработва и спазва етични

правила за инвестициите на доброволния пенсионен фонд, които са в рамките на законовите норми, приложими са на практика при неговото оперативно управление и се изразяват в следното:

1. средствата на доброволния пенсионен фонд не се инвестират в компании:
  - 1.1. които нарушават конвенцията на Обединените нации за човешките и трудовите права, опазване на природата и антикорупцията, изразяващи се в следното:
    - 1.1.1. принципи на човешките права – да подпомага и уважава защитата на човешките права в международен план; отказ от участие в злоупотреба с или посегателство над човешките права;
    - 1.1.2. принципи на трудовите права – да подпомага свободата на асоцииране и признаване на правото за колективно договаряне; забрана за задължителен труд; забрана за детски труд; елиминиране на дискриминацията при подбор на персонала;
    - 1.1.3. принципи за опазване на околната среда – въвеждане на предпазни и ефективни програми за опазване на околната среда; инициативи демонстриращи отговорност към околната среда; промоциране на разпространението и използването на технологии опазващи околната среда;
    - 1.1.4. принципи на антикорупция – промоциране и възприемане на дейности в противодействие на всички форми на корупция включително изнудване и подкуп.
  - 1.2. чиято дейност е производство или търговия с оръжие. Позволява се инвестиране в такива компании, в случай че основната част на бизнеса и не е насочен в тази дейност и съществена част от приходите ѝ не произтичат от производство и търговия с оръжие.
  - 1.3. за които съществуват основателни предположения, че източника на средствата им е от незаконен произход.
2. при управлението на доброволния пенсионен фонд се прилага последователна политика и желание да се инвестира там, където има пресечна точка на финансовите и етични принципи и съществува връзка между позитивния избор и принципите по т. 1.1.
3. върху инвестиционния портфейл на доброволния пенсионен фонд се извършва регулярно наблюдение и всяка инвестиция се оценява спрямо етичните правила.

Ограничения при инвестирането

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 30. (изм. – 31.05.2004 г., 26.10.2006 г., 21.12.2006 г., отм. – 19.02.2019 г.)

Критерии и процес при управлението на портфейла

Чл. 30а. (нов – 21.12.2006 г., отм. – 19.02.2019 г.)

Наблюдение, измерване и управление на риска при управлението на портфейла

Чл. 30б. (нов – 21.12.2006 г., изм. – 31.07.2009 г., отм. – 19.02.2019 г.)

Инвестиционната политика и оповестяване на информация

(загл. изм. – 31.05.2004 г., 26.10.2006 г.)

Чл. 30. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 31, изм. – 19.02.2019 г.) (1) В съответствие с принципите и целите на инвестирането на средствата на доброволния пенсионен фонд, Управителният съвет на пенсионноосигурителното дружество приема инвестиционна политика на доброволния пенсионен фонд, в която, в рамките на законовите ограничения, се конкретизират видовете инвестиционни инструменти, в които се инвестират средствата и ограниченията за всеки един от тях.

(2) Пенсионноосигурителното дружество преразглежда инвестиционната политика по ал. 1 всяка година, както и незабавно след всяка съществена промяна в пазарните и в други относими условия.

(3) Пенсионноосигурителното дружество информира осигурените лица за направените изменения и допълнения в инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, чрез съобщение в два централни всекидневника и я публикува на страницата си в Интернет, в 7-дневен срок от промяната.

(4) Пенсионноосигурителното дружество оповестява публично данни, представящи пряко или косвено инвестиционните резултати от управлението на доброволния пенсионен фонд, в съответствие с правилата и изискванията на Наредба № 61 от 27.09.2018 г. на КФН.

Оценка на активите

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 31. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 32 – 19.02.2019 г.) (1) (доп. – 26.11.2015 г., изм. – 19.02.2019 г.) Оценката на активите и пасивите на доброволния пенсионен фонд се извършва от пенсионноосигурителното дружество, към края на всеки работен ден, в съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 19.11.2003 г. на КФН и по реда и начина, определени в приетите, от Управителния съвет на пенсионноосигурителното дружество, Правила за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване. Ежедневно се изчислява стойността на един дял на доброволния пенсионен фонд, който се публикува на електронната страница на пенсионноосигурителното дружество и на страницата на КФН в Интернет.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Правилата за оценка на активите и пасивите на пенсионноосигурителното дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване се предоставят на осигуреното лице и на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 5, при изявено желание от тяхна страна.

Разпределение на дохода от инвестиции

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 32. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 33 – 19.02.2019 г.) Разпределението на дохода от инвестирането на средствата на доброволния пенсионен фонд по индивидуалните партии на осигурените лица и на пенсионерите, и по партидата на неперсонифицираните суми по чл. 26, ал. 8 се извършва всеки работен ден, едновременно с оценката на неговите активи и пасиви, като доходът се включва в стойността на дяла за съответния ден.

ГЛАВА СЕДМА

ТАКСИ И УДРЪЖКИ

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Встъпителна такса

(загл. изм. – 31.05.2004 г., отм. – 17.01.2013 г.)

Чл. 34. (изм. – 31.05.2004 г., 08.05.2007 г., отм. – 17.01.2013 г.)

Инвестиционна такса

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 33. (изм. – 31.05.2004 г., 10.12.2012 г., предишен чл. 35 – 14.05.2019 г.) (1) В полза на пенсионноосигурителното дружество се удържа инвестиционна такса в размер на 9.0 на сто от реализирания доход от инвестиране на средствата на доброволния пенсионен фонд.

(2) (изм. – 17.01.2013 г., 14.05.2019 г.) Инвестиционната такса по ал. 1 се изчислява и начислява в полза на пенсионноосигурителното дружество по ред и начин, определени в Наредба № 52 от 21.10.2016 г. на КФН.

Удръжки от осигурителните вноски

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 34. (изм. – 31.05.2004 г., 08.05.2007 г., предишен чл. 36 – 14.05.2019 г.) (1) При осигуряване с месечни или периодични осигурителни вноски от всяка вноска, при постъпването ѝ в доброволния пенсионен фонд, се удържа такса в размери, както следва:

1. (изм. – 08.05.2007 г., 25.01.2016 г.) 4 на сто – до 24 осигурителни вноски, включително;
2. (изм. – 08.05.2007 г., 25.01.2016 г.) 3,5 на сто – от 25 до 48 осигурителни вноски, включително;
3. (изм. – 30.05.2007 г., 17.01.2013 г., 25.01.2016 г.) 3,25 на сто – от 49 до 96 осигурителни вноски, включително;
4. (нова – 17.01.2013 г.) 3 на сто – над 96 осигурителни вноски.

(2) (нова – 30.05.2007 г., изм. – 26.11.2015 г., 14.05.2019 г.) При осигуряване с месечни осигурителни вноски от работодател или от лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, размерът на таксата по ал. 1, независимо от броя на вноските, е:

1. (изм. – 25.01.2016 г.) 3,25 на сто – при брой на работниците и служителите до 1 000, включително;
2. (изм. 25.01.2016 г.) 1,9 на сто – при брой на работниците и служителите над 1 000;
3. (изм. – 25.01.2016 г.) 1,75 на сто – при брой на работниците и служителите над 2 000.

(3) (предишна ал. 2, изм. – 30.05.2007 г.) При осигуряване с еднократни осигурителни вноски от всяка вноска, при постъпването ѝ в доброволния пенсионен фонд, се удържа такса в размери, както следва:

1. (изм. – 08.05.2007 г., 25.01.2016 г.) 4 на сто – за осигурителни вноски до 1000 лв., включително;
2. (изм. – 08.05.2007 г., 25.01.2016 г.) 3,5 на сто – за осигурителни вноски от 1001 до 5 000 лв., включително;

3. (изм. – 08.05.2007 г., 17.01.2013 г.) 2,5 на сто – за осигурителни вноски над 5 000 лв., но не повече от 500 лв.

(4) (предишна ал. 3, изм. – 30.05.2007 г., изм. – 31.07.2009 г., 03.08.2021 г.)

Таксата по ал. 3 не се удържа върху:

1. прехвърлени средства от доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество или от една партия в друга на доброволния пенсионен фонд;

2. прехвърлени средства от Професионален пенсионен фонд „Доверие” в случаите на чл. 50, ал. 1, т. 2 от правилника за неговата организация и дейност или от професионален пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество;

3. еднократна лична осигурителна вноска:

а) от средства, изплатени на осигурено лице в случаите на чл. 48, ал. 1, т. 1 и чл. 51 от Правилника за организацията и дейността на Универсален пенсионен фонд „Доверие” и на чл. 50, ал. 1, т. 1 и 3 от Правилника за организацията и дейността на Професионален пенсионен фонд „Доверие”;

б) в размер, равен на еднократно изплатени от доброволния пенсионен фонд средства от лични вноски, внесена в срок до две години от датата на изплащането на средствата;

в) от лица по чл. 41, ал. 1, по чл. 50, ал. 1, т. 4 от Правилника за организацията и дейността на Професионален пенсионен фонд „Доверие” и по чл. 48, ал. 1, т. 2 и чл. 75, ал. 1 – 3 от Правилника за организацията и дейността на Универсален пенсионен фонд „Доверие” в размер, равен на полагащата им се част от средствата по индивидуалната партия на осигурено лице или на пенсионер, съответно от дължимите плащания на починалия.

(5) (нова – 01.08.2007 г., изм. – 17.08.2007 г., 14.05.2019 г., доп. – 03.08.2021 г.)

За лицата, които са осигурени и в универсалния или в професионалния пенсионен фонд, управлявани от пенсионноосигурителното дружество, или които получават плащания от управляван от дружеството фонд за извършване на плащания, размерът на таксите по ал. 1 – 3 се намалява с 15 на сто.

(6) (нова – 17.08.2007 г., отм. – 14.05.2019 г.)

Такса при изтегляне

(ново загл. – 31.05.2004 г., изм. – 26.11.2015 г.)

Чл. 35. (изм. – 31.05.2004 г., изм. – 26.11.2015 г. предишен чл. 37 – 14.05.2019 г.) (1) При всяко изтегляне (изцяло или частично) на натрупаните средства по индивидуалната партия, преди придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия, се удържа такса в размер на 10 на сто от изтегляните средства, но не повече от 20 лева.

(2) Таксата по ал. 1 се удържа в полза на пенсионноосигурителното дружество при изплащане на средствата.

(3) Таксата по ал. 1 не се заплаща при изтегляне на натрупаните средства по индивидуалната партия:

1. поради несъгласие с изменения в този Правилник;

2. при преобразуване или прекратяване на пенсионноосигурителното дружество или на доброволния пенсионен фонд;

3. от наследници на осигурено лице или на пенсионер.

ГЛАВА ОСМА

УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ОТПУСКАНЕ И ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПЕНСИИ

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Условия за придобиване право на лична пенсия за старост

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 36. (изм. – 31.05.2004 г. предишен чл. 38 – 14.05.2019 г.) (1) Осигурените лица придобиват право на лична пенсия за старост от доброволния пенсионен фонд при придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част I на КСО.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) По желание на осигуреното лице личната пенсия за старост може да се изплаща до пет години преди навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО, от лицето.

Срок за получаване на личната пенсия за старост

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 37. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 39 – 14.05.2019 г.) (1) Личната пенсия за старост се отпуска за определен срок, който не може да бъде по-дълъг от 20 години.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Изборът на срока за получаване на личната пенсия за старост се прави от осигуреното лице в заявлението-образец на пенсионноосигурителното дружество, което осигуреното лице подава за отпускане на пенсията.

Размер на личната пенсия за старост

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 38. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 40 – 14.05.2019 г.) (1) Месечният размер на личната пенсия за старост, при нейното отпускане, се изчислява на основата на:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице към датата на разпореждането по чл. 44, ал. 7;
2. избрания срок за получаване на пенсията в години;
3. (изм. – 14.05.2019 г.) техническия лихвен процент, определен от Управителния съвет на пенсионноосигурителното дружество и одобрен от КФН.

(2) Размерът на първата месечна пенсия за старост при нейното отпускане е равен на съотношението между натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице и срокът за получаването ѝ в месеци, коригиран с техническия лихвен процент по ал. 1, т. 3.

Лична пенсия за инвалидност

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 39. (изм. – 31.05.2004 г., 11.11.2011 г., предишен чл. 41 – 14.05.2019 г.) (1) Осигуреното лице придобива право на лична пенсия за инвалидност, при трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто – от датата на инвалидизирането, определена в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК.

(2) Срокът на личната пенсия за инвалидност се определя в зависимост от срока на инвалидността, определен в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК.

Размер на личната пенсия за инвалидност (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 40. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 42, изм. – 14.05.2019 г.) Размерът на личната пенсия за инвалидност се изчислява по правилата на чл. 38, в зависимост от срока, определен по чл. 39, ал. 2.

Наследствена пенсия (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 41. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 43, изм. – 14.05.2019 г.) (1) Право на наследствена пенсия от доброволния пенсионен фонд имат:

1. наследниците по закон;
2. трето ползващо лице.

(2) Осигуреното лице, в договора за ДДПО с лични вноски или в предварителното писмено съгласие, което дава, за да бъде осигурявано по договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител, или в договора за разсрочено изплащане, може да определи, едно или повече, ползващи лица, които имат право да получат наследствена пенсия по конкретния договор, както и полагащата им се част от средствата, натрупани по този договор.

(3) Пенсионерът, на който е отпусната допълнителна пенсия, в пенсионния договор, може да определи, едно или повече, ползващи лица, които имат право да получат наследствена пенсия от остатъка от средствата по неговата индивидуална партида, както и полагащата им се част.

(4) Ползващи лица могат да бъдат определяни или променяни по всяко време, с допълнително писмено споразумение към договор по ал. 2 или 3, или с документ, по образец на пенсионноосигурителното дружество, когато лицето е осигурено по договор за ДДПО от осигурител или от друг осигурител, до изчерпване на средствата по индивидуалната партида, натрупани по съответния договор по ал. 2 или 3.

(5) За сключването, изменението и прекратяването на договор по ал. 2 или 3, както и за определянето, промяната или заличаването на ползващо лице в договора, допълнително споразумение към него или в документа по ал. 4, не е необходимо съгласието на третото ползващо лице.

(6) Когато в договор по ал. 2 или 3, или в предварителното писмено съгласие по ал. 2, като ползващи лица са определени децата на осигуреното лице или на пенсионера, без да са посочени поименно, право на наследствена пенсия имат и децата, родени след сключването на договора, съответно след подписването на предварителното писмено съгласие.

(7) Когато в договор по ал. 2 или 3, или в предварителното писмено съгласие по ал. 2, като ползващо лице е определен съпругът или съпругата на осигуреното лице или на пенсионера, без да са посочени поименно, право на наследствена пенсия има лицето, което се намира в брак с осигуреното лице или с пенсионера, към датата на смъртта му.

(8) Когато третите ползващи лица са повече от едно, но в договор по ал. 2 или 3, или в предварителното писмено съгласие по ал. 2 не е посочена полагащата им се част, те имат равни права.

(9) Когато третите ползвачи лица са повече от едно и някое от тях почине преди осигуреното лице или пенсионера, или откаже да получи полагащата му се част, неговата част се разпределя, съответно, към частта на останалите ползвачи лица.

(10) Лицата, които имат право на наследствена пенсия избират по реда на чл. 37, ал. 2 срока за получаване на пенсията, който не може да бъде по-дълъг от 20 години.

(11) При смърт на осигуреното лице или на пенсионера, когато няма определени ползвачи лица или определените ползвачи лица, са починали преди осигуреното лице или пенсионера, или са отказали да получат полагащата им се част, натрупаните средства по индивидуалната партида или остатъка от тях се дължат на наследниците по закон, като се спазват редът на наследяване и размерът на наследствените дялове съгласно Закона за наследството.

(12) В случаите по ал. 11 и когато осигуреното лице или пенсионерът нямат наследници по закон, средствата по индивидуалната партида или остатъкът от тях се прехвърлят в пенсионния резерв по § 12 от Преходни и заключителни разпоредби.

Размер на наследствената пенсия

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 42. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 44 – 14.05.2019 г.) (1) (изм. – 14.05.2019 г.) Размерът на наследствената пенсия на всеки наследник или на ползващо лице се определя по правилата за изчисляване на лична пенсия за старост, съгласно чл. 38, на база на полагащата му се част от средствата по индивидуалната партида към датата на разпореждането по чл. 44, ал. 7 или от остатъка от тях.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Полагащата се част на всеки наследник или на ползващо лице се определя, като натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице към датата на разпореждането по чл. 44, ал. 7 или остатъкът от тях, се разпределят между ползващите лица по начина, определен от осигуреното лице, съгласно чл. 41, ал. 2, съответно от пенсионера, съгласно чл. 41, ал. 3 и/или между наследниците, при спазване на реда за наследяване и размера на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството.

Минимален размер на допълнителните пенсии

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 43. (изм. – 31.05.2004 г., 11.04.2005 г., предишен чл. 45 – 14.05.2019 г.) (1) Допълнителните пенсии по този Правилник се отпускат при условие, че изчисленият месечен размер към датата на отпускането им е не по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната към същата дата.

(2) Когато изчисленият месечен размер на лична допълнителна пенсия е по-малък от минималния размер по ал. 1, осигуреното лице има право:

1. да направи допълнително еднократна вноска в размер, който ще направи възможно отпускането на пенсия поне в минималния размер по ал. 1;
2. да отложи своето пенсиониране и да продължи да прави вноски в доброволния пенсионен фонд, докато по индивидуалната партида се натрупат средства в размер, който ще направи възможно отпускането на пенсия поне в минималния размер по ал. 1;
3. да получи еднократно или разсрочено натрупаните средства по индивидуалната партида по реда на Глава десета.

(3) Когато изчисленият месечен размер на наследствена пенсия е по-малък от минималния размер по ал. 1, наследникът на осигурено лице или на пенсионер, или ползващото лице имат правата по ал. 2, т. 1 и 3.

Ред и начин за отпускане на допълнителна пенсия (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 44. (изм. – 31.05.2004 г. предишен чл. 46 – 14.05.2019 г.) (1) (изм. – 26.10.2006 г.) Допълнителните пенсии по този Правилник се отпускат въз основа на заявление, по образец на пенсионноосигурителното дружество.

(2) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г.) Заявлението по ал. 1 се подава в офис на пенсионноосигурителното дружество от осигуреното лице, от неговите наследници или от наследниците на пенсионер или от ползващите лица, лично или от упълномощено от тях лице с нотариално заверено изрично пълномощно, което се прилага към заявлението в оригинал или заверено от служителя, който го приема, копие.

(3) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г., 03.08.2021 г.) Към заявлението по ал. 1 за отпускане на лична пенсия за старост се прилага заверено от служителя, който го приема, копие на оригинал или на нотариално заверено копие на разпореждането от НОИ за отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст по Част I на КСО, ако лицето не е навършило възрастта по чл. 36, ал. 2.

(4) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г., 11.11.2011 г.) Към заявлението за отпускане на лична пенсия за инвалидност се прилага заверено от служителя, който го приема, копие на оригинал или на нотариално заверено копие на експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК за трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто.

(5) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г.) Към заявлението по ал. 1 за отпускане на наследствена пенсия се прилага заверено от служителя, който го приема, копие на оригинал или на нотариално заверено копие на:

1. (изм. – 31.07.2009 г.) акт за раждане на наследник, ненавършил 18-годишна възраст;
2. удостоверение за наследници;
3. (нова – 14.05.2019 г.) удостоверение за сключен граждански брак.

(6) (изм. – 26.10.2006 г., доп. – 03.08.2021 г.) При подаване на заявлението по ал. 1 лицата по ал. 2 или пълномощникът се легитимират, като представят лична карта или друг официален документ за самоличност.

(7) (изм. – 26.10.2006 г.) При прието заявление с приложения към него редовни документи пенсионноосигурителното дружество, в срок до 30 дни от регистрирането на заявлението, издава разпореждане за отпускане на съответния вид допълнителна пенсия.

(8) Разпореждането по ал. 7 задължително съдържа:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) имената по документ за самоличност, ЕГН или аналогични данни и дата на раждане, за чуждестранното лице, и адрес на осигуреното лице, съответно на наследника или ползващото лице;
2. (изм. – 26.10.2006 г.) дата и входящ номер на заявлението по ал. 1;
3. размера на средствата, броя дялове и стойността на един дял по индивидуалната партида към датата на разпореждането;
4. (изм. – 31.07.2009 г., 16.09.2009 г., 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) вида на отпусканата пенсия, размера ѝ за периода до първата актуализация по чл. 47 и срока за нейното получаване;
5. (изм. – 03.08.2021 г.) реда и сроковете за обжалване на разпореждането пред пенсионноосигурителното дружество.

(9) (изм. – 26.10.2006 г.) При прието заявление с приложения към него нередовни и/или липсващи документи пенсионноосигурителното дружество, в 15-дневен срок, уведомява писмено лицата по ал. 2 за неизправностите.

(10) След отстраняване на неизправностите и представянето на редовните и/или нови документи, пенсионноосигурителното дружество издава разпореждането в срока по ал. 7.

(11) (изм. – 03.08.2021 г.) Когато в срока по ал. 7, лицата по ал. 2 не отстранят неизправностите, пенсионноосигурителното дружество отказва отпускането на пенсията, за което ги уведомява писмено в 7-дневен срок от датата на изтичането на срока по ал. 7.

(12) В уведомлението по ал. 11 се посочват мотивите за отказа.

(13) (изм. – 31.07.2009 г., 03.08.2021 г.) Лицата по ал. 2 могат в 15-дневен срок от датата на получаването на разпореждането по ал. 7 или на уведомлението по ал. 11 да подадат възражение по тях пред пенсионноосигурителното дружество.

(14) (изм. – 31.07.2009 г., 03.08.2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество взема решение в 15-дневен срок от датата на получаване на възражението.

(15) (отм. – 03.08.2021 г.)

Пенсионен договор (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 45. (изм. – 31.05.2004 г., 11.04.2005 г., предишен чл. 47 – 14.05.2019 г.) (1) (изм. – 14.05.2019 г.) За получаване на допълнителна пенсия се сключва пенсионен договор между пенсионноосигурителното дружество и осигурено лице, наследник или ползващо лице, за което е издадено разпореждане по чл. 44, ал. 7.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Пенсионният договор се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. номер, дата на сключване и влизане в сила, и срок на договора;
2. (изм. – 26.10.2006 г., изм. – 11.11.2011 г.) наименованието, седалището, адреса на управление, данни за търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия, и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество;
3. наименованието на доброволния пенсионен фонд;
4. (изм. – 14.05.2019 г.) имената на пенсионера по документ за самоличност и ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
5. (изм. – 31.07.2009 г., 16.09.2009 г., 14.05.2019 г.) вида на пенсията, размера ѝ за периода до първото преизчисляване по чл. 47 и начина за нейната актуализация;
6. срока за получаване на пенсията;
7. реда и начина за изплащане на пенсията;
8. (изм. – 14.05.2019 г.) права на наследниците на пенсионера и на ползващите лица, данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на сключване на договора;
9. реда и начина за предоставяне на информация на пенсионера;
10. разходи по изплащането на пенсията;
11. условията, реда и начина за изменение и допълнение, и за прекратяване на договора.

(3) Изменения и допълнения на пенсионния договор се извършват при условията и по реда на чл. 18.

(4) Пенсионният договор се прекратява при:

1. смърт на пенсионера;
2. (изм. – 31.07.2009 г.) изплащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по индивидуалната партида;
3. (нова – 26.10.2006 г., изм. – 14.05.2019 г.) прекратяване на допълнителната пенсия по заявление на пенсионера в случаите по чл. 49, ал. 1, т. 4.

(5) Конкретната дата, от която се прекратява договорът по ал. 4 е както следва:

1. в случаите по ал. 4, т. 1 – от датата на смъртта;
2. (изм. – 31.07.2009 г.) в случаите по ал. 4, т. 2 – от по-ранната от двете дати на плащане на последната месечна пенсия или на остатъка от средствата по индивидуалната партида;
3. (нова – 26.10.2006 г.) в случаите по ал. 4, т. 3 – от първо число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението.

Срокове за отпускане и за изплащане на допълнителните пенсии

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 46. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 48 – 14.05.2019 г., изм. – 03.08.2021 г.) (1) (изм. – 26.10.2006 г.) Допълнителните пенсии се отпускат от първо число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението по чл. 44, ал. 1.

(2) Отпуснатите допълнителни пенсии се изплащат от 10-то до 15-то число на месеца, за който се отнасят:

1. по лична платежна сметка, обозначена с Международен номер на банкова сметка (International Bank Account Number – IBAN), водена от доставчик на платежни услуги, лицензиран от Българската народна банка, или от клон на доставчик на платежни услуги, осъществяващ дейност на територията на страната;
2. чрез пощенски запис.

(3) Когато плащането на пенсията се извършва в чужбина, личната платежна сметка по ал. 2, т. 1 следва да се води от лицензиран доставчик, съгласно законодателството на чуждата държава.

(4) Начина на изплащане по ал. 2, т. 1 или 2, избран от лицето, се посочва в заявлението по чл. 44, ал. 1 и в пенсионния договор.

(5) Разходите, свързани с изплащането на допълнителните пенсии се уреждат в пенсионния договор.

(6) Правилата на ал. 1 – 4 се прилагат съответно и при еднократното или разсрочено изплащане на средствата.

Актуализация на допълнителните пенсии

(ново загл. – 31.05.2004 г., изм. – 03.08.2021 г.)

Чл. 47. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 49, изм. – 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) Изплащаните от доброволния пенсионен фонд допълнителни пенсии се актуализират на всеки три месеца, в зависимост от техническия лихвен процент, въз основа на който е изчислен техният размер и реализираната доходност от инвестирането на средствата на фонда през предходното тримесечие, на годишна база.

ГЛАВА ДЕВЕТА

СПИРАНЕ, ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНИТЕ ПЕНСИИ

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Спиране и възстановяване изплащането на допълнителните пенсии

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 48. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 50 – 14.05.2019 г.) (1)
Пенсионноосигурителното дружество спира изплащането на допълнителна пенсия, когато:

1. пенсията е отпусната в резултат на явна фактическа грешка;
2. пенсията е отпусната в резултат на техническа грешка при изчисляване на нейния размер;
3. е допусната грешка при нейното изплащане.

(2) Пенсионноосигурителното дружество отстранява явна фактическа и техническа грешка в 15-дневен срок от установяването им, след което възстановява плащането на пенсията.

(3) В случаите на ал. 1, когато допълнителната пенсия е изплащана в по-малък размер, разликата за минало време се изплаща в срок не по-дълъг от 1 година от датата на възстановяване плащането на допълнителната пенсия.

(4) В случаите на ал. 1, когато допълнителната пенсия е изплащана в по-голям размер, разликата се възстановява от пенсионера, както следва:

1. с еднократно заплащане в 30-дневен срок от датата на писменото уведомление или;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) с удържки от допълнителната пенсия, чийто размер се определя в зависимост от размера на пенсията, като размерът на месечното пенсионно плащане след удържката, не може да бъде по-малък от минималния по чл. 43, ал. 1.

(5) (изм. – 03.08.2021 г.) Правилата на ал. 1 – 4 се прилагат и при разсрочено изплащане на средствата.

(6) В случаите на ал. 1 при еднократно изплащане на средствата в по-малък размер, разликата се изплаща в срок не по – дълъг от 1 година от датата на установяване на грешката.

(7) В случаите на ал. 1 при еднократно изплащане на средствата в по-голям размер разликата се възстановява от лицето, което е получило средствата по реда на ал. 4, т. 1. След изтичане на 30-дневния срок, пенсионноосигурителното дружество търси възстановяване на дължимите суми по съдебен ред.

(8) (изм. – 03.08.2021 г.) Пенсионноосигурителното дружество спира и възстановява изплащането на допълнителна пенсия и на разсроченото плащане с разпореждане.

(9) (изм. – 03.08.2021 г.) Пенсионерът, осигуреното лице, техните наследници или ползващото лице могат да подадат възражение срещу разпореждането по ал. 8 пред пенсионноосигурителното дружество в 15-дневен срок от датата на получаването му. Пенсионноосигурителното дружество взема решение в 15-дневен срок от датата на получаване на възражението, като отменя или потвърждава разпореждането по ал. 8.

(10) (отм. – 03.08.2021 г.)

Прекратяване на допълнителните пенсии

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 49. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 51 – 14.05.2019 г.) (1) (изм. – 03.08.2021 г.) Допълнителната пенсия се прекратява:

1. при изчерпване на средствата по индивидуалната партида или изтичане на срока, за който е отпусната допълнителната пенсия;
2. от 1-во число на месеца, следващ този, през който е починал пенсионерът;
3. когато е отпусната и се изплаща въз основа на представена невярна информация, на неистински, подправени документи или на такива с невярно съдържание;
4. по заявление на пенсионера, който желае да получи остатъка от средствата по индивидуалната си партида еднократно – от 1-во число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението.

(2) (нова – 16.09.2009 г., предишна ал. 3 – 14.05.2019 г.) В случаите по ал. 1, т. 1 при прекратяване на допълнителната пенсия поради изтичане на срока, за който е отпусната, заедно с последната месечна пенсия се изплаща и остатъкът от средствата по индивидуалната партида, ако има такъв.

(3) (предишна ал. 3 – 16.09.2009 г., предишна ал. 4, изм. – 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) В случаите на ал. 1, т. 3 прекратяването на допълнителната пенсия се извършва с разпореждане, въз основа на съдебно решение, с което се установяват обстоятелствата – основание за прекратяването. За разпореждането по предходното изречение се прилагат правилата на чл. 48, ал. 9.

(4) (изм. – 16.09.2009 г., предишна ал. 5, изм. – 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) В случаите по ал. 3 получените неоснователно суми се възстановяват от лицата, които са ги получили по реда на чл. 48, ал. 4, т. 1. След изтичане на 30-дневния срок, пенсионноосигурителното дружество търси възстановяване на дължимите суми по съдебен ред.

(5) (изм. – 16.09.2009 г., предишна ал. 6 – 14.05.2019 г., изм. – 03.08.2021 г.) В случаите, когато допълнителната пенсия е изплащана след смъртта на пенсионера, поради това, че пенсионноосигурителното дружество не е било своевременно уведомено за настъпването на смъртта, изплатените средства след датата по ал. 1, т. 2 се възстановяват от лицата, които са ги получили по реда на ал. 4.

(6) (нова – 26.10.2006 г., предишна ал. 6 – 16.09.2009 г., предишна ал. 7, изм. – 14.05.2019 г.) В случаите по ал. 1, т. 4 прекратяването на допълнителната пенсия се извършва с разпореждане, въз основа на писмено заявление по образец на пенсионноосигурителното дружество и остатъкът от средствата по индивидуалната партида на пенсионера се изплаща по реда на чл. 50.

(7) (предишна ал. 6 – 26.10.2006 г., изм. – 16.09.2009 г., предишна ал. 8 – 14.05.2019 г., изм. – 03.08.2021 г.) Правилата на ал. 1 – 6 се прилагат съответно и при разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ЕДНОКРАТНО ИЛИ РАЗСРОЧЕНО ИЗПЛАЩАНЕ НА СРЕДСТВАТА ПО ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Условия и ред за еднократно или разсрочено изплащане на средства по индивидуалната партида
(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 50. (изм. – 31.05.2004 г., 11.04.2005 г., предишен чл. 52 – 14.05.2019 г.) (1) (изм. – 14.05.2019 г.) Право на еднократно или на разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида имат осигуреното лице, неговите наследници или наследници на пенсионер, или ползвачото лице, които са придобили право на съответния вид допълнителна пенсия и са подали заявление за еднократно или разсрочено изплащане.

(2) (изм. – 16.09.2009 г., 14.05.2019 г.) Средствата по индивидуалната партида на осигуреното лице се изплащат еднократно или разсрочено, когато лицата по ал. 1 са подали заявление за отпускане на съответния вид пенсия и изчисленият месечен размер, към датата на отпускането ѝ, е по-малък от минималния размер по чл. 43, ал. 1.

(3) Размерът на дължимата сума на лицата по ал. 1 се определя, като броят дялове по индивидуалната партида към датата на разпореждането по ал. 13 се умножи по стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на изплащането.

(4) (изм. – 14.05.2019 г.) Размерът на средствата за еднократно изплащане на всеки наследник или ползвачо лице се определя, като броят дялове по индивидуалната партида, към датата на разпореждането по ал. 13, се разпределя между ползвачите лица по начина, определен от осигуреното лице, съгласно чл. 41, ал. 2, съответно от пенсионера, съгласно чл. 41, ал. 3 или между наследниците, при спазване реда за наследяване и размера на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството, и полученият брой дялове на всеки наследник или ползвачо лице се умножи по стойността на един дял, валидна за деня, предхождащ деня на изплащането.

(5) Размерът на периодичните плащания на осигуреното лице се определя, като размерът на натрупаните по индивидуалната партида средства, към датата на разпореждането по ал. 13, се раздели на броя на плащанията и така изчисленият размер не може да бъде по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната, към датата на първото плащане.

(6) (изм. – 14.05.2019 г.) Размерът на периодичните плащания за всеки наследник или ползвачо лице се определя, като размерът на натрупаните по индивидуалната партида средства, към датата на разпореждането по ал. 13, се разпределя между ползвачите лица по начина, определен от осигуреното лице, съгласно чл. 41, ал. 2, съответно от пенсионера, съгласно чл. 41, ал. 3 или между наследниците, при спазване реда за наследяване и размера на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството, и сумата на полагащите му се средства се раздели на броя на плащанията, като изчисленият размер не може да бъде по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната към датата на първото плащане.

(7) В случаите на ал. 5 и 6, когато изчисленият размер на периодичното плащане е по-малък от 10.0 на сто от размера на минималната месечна работна заплата за страната, към датата на първото плащане, средствата по индивидуалната партида се изплащат еднократно.

(8) Периодът на разсрочените плащания не може да бъде по-малък от 2 месеца.

(9) (изм. – 26.10.2006 г.) Еднократното или разсрочено изплащане се извършва въз основа на писмено заявление по образец на пенсионноосигурителното дружество,

подадено от лицата по ал. 1 или от упълномощено от тях лице с нотариално заверено изрично пълномощно.

(10) (изм. – 26.10.2006 г.) Към заявлението по ал. 9 се прилагат:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) от осигуреното лице – документите по чл. 44, ал. 3, ако лицето не е навършило възрастта по чл. 36, ал. 2, съответно 44, ал. 4;
2. (изм. – 14.05.2019 г.) от наследника – документите по чл. 44, ал. 5.

(11) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г.) Когато заявлението-образец се подава от упълномощено лице, към него, освен документите по ал. 10 се прилага и нотариално завереното изрично пълномощно, в оригинал или заверено от служителя, който го приема, копие.

(12) (изм. – 26.10.2006 г., доп. – 03.08.2021 г.) При подаване на заявлението – образец, лицата по ал. 1 или пълномощникът се легитимират, като представят лична карта или друг официален документ за самоличност.

(13) (изм. – 26.10.2006 г.) При прието заявление-образец с приложения към него редовни документи, пенсионноосигурителното дружество, в срок до 30 работни дни от регистрирането му, издава разпореждане за еднократното или разсрочено изплащане.

(14) Разпореждането по ал. 13 задължително съдържа:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) имената по документ за самоличност, ЕГН или аналогични данни и дата на раждане, за чуждестранното лице, и адрес на осигуреното лице, съответно на наследника или ползващото лице;
2. (изм. – 26.10.2006 г.) дата и входящ номер на заявлението;
3. размера на средствата, броя дялове и стойността на един дял по индивидуалната партида на осигуреното лице или на пенсионера, към датата на разпореждането;
4. размера и периода на плащанията – при разсрочено изплащане;
5. (изм. – 03.08.2021 г.) реда и сроковете за обжалване на разпореждането пред пенсионноосигурителното дружество.

(15) (изм. – 26.10.2006 г., 31.07.2009 г., 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) При прието заявление – образец с приложения към него нередовни и/или липсващи документи се прилагат съответно разпоредбите на чл. 44, ал. 9 – 14.

(16) (нова – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., отм. – 03.08.2021 г.)

(16) (предишна ал. 16 – 26.10.2006 г., предишна ал. 17 – 03.08.2021 г.) Разходите, свързани с разсроченото изплащане, се уреждат в договора за разсрочено изплащане.

Договор за разсрочено изплащане

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 51. (изм. – 31.05.2004 г. предишен чл. 53 – 14.05.2019 г.) (1) (нова – 14.05.2019 г.) Разсроченото изплащане представлява договорно изплащане на натрупаната в индивидуалната партида сума или част от нея, на няколко части, с еднакъв или различен размер, на равномерни или неравномерни периоди.

(2) (предишна ал. 1, изм. – 14.05.2019 г.) Договорът за разсрочено изплащане се сключва между пенсионноосигурителното дружество и осигурено лице, негов наследник или наследник на пенсионер, или ползващо лице, за които е издадено разпореждане по чл. 50, ал. 13.

(3) (предишна ал. 2, изм. – 14.05.2019 г.) Договорът за разсрочено изплащане се сключва в писмена форма и задължително съдържа:

1. номер, дата на сключване и влизане в сила, и срока на договора;

2. наименованието, седалището, адреса на управление, данни за търговската регистрация, номер и дата на пенсионната лицензия и единния идентификационен код на пенсионноосигурителното дружество;
3. наименованието и единния идентификационен код на доброволния пенсионен фонд;
4. имената на лицето по ал. 2 по документ за самоличност, ЕГН или аналогични данни за чуждестранното лице, номер, дата и място на издаване на лична карта или легитимационен документ на чужденец (вид, серия, номер, дата и място на издаване, срок на валидност), дата и място на раждане, всяко гражданство, което лицето притежава, държава на постоянно пребиваване, постоянен и настоящ адрес;
5. план за извършване на плащанията;
6. реда и начина на извършване на периодичните плащания;
7. права на наследниците на лицето по ал. 2 и на ползващите лица, данни за ползващите лица и начина на разпределение на средствата между тях, към датата на сключване на договора;
8. реда и начина за предоставяне на информация на страните по договора;
9. разходи по разсроченото изплащане;
10. условията, реда и начина за изменение и допълнение, и за прекратяване на договора.

(3) Изменения и допълнения на договора за разсрочено изплащане се извършват при условията и по реда на чл. 18.

(4) Договорът за разсрочено изплащане се прекратява при:

1. смърт на получателя на плащането;
2. изчерпване на средствата по индивидуалната партида;
3. (нова – 26.10.2006 г.) прекратяване на разсроченото плащане по заявление на получателя на плащането, който желае да получи остатъка от средствата по индивидуалната си партида еднократно.

(5) Конкретната дата, от която се прекратява договора по ал. 4, е както следва:

1. в случаите по ал. 4, т. 1 – от датата на смъртта;
2. в случаите по ал. 4, т. 2 – от датата на последното плащане;
3. (нова – 26.10.2006 г.) в случаите по ал. 4, т. 3 – от първо число на месеца, следващ този, през който е подадено заявлението.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

УСЛОВИЯ, РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ ИЛИ ЗА ИЗТЕГЛЯНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ИНДИВИДУАЛНАТА ПАРТИДА

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Условия за прехвърляне на средства

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 52. (изм. – 31.05.2004 г., 11.04.2005 г., предишен чл. 54 – 14.05.2019 г.) (1) Осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната партида в доброволния пенсионен фонд или част от тях в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, не повече от веднъж в рамките на една календарна година.

(2) (изм. – 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) Извън случаите по ал. 1 осигуреното лице има право да прехвърли натрупаните средства по индивидуалната си партида в

доброволния пенсионен фонд в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при несъгласие с извършени промени в този правилник или в инвестиционната му политика, които не произтичат от изменение в нормативната уредба, ако в тримесечен срок от уведомяването по чл. 61, ал. 3, съответно по чл. 30, ал. 3, подаде заявление за това.

(3) (изм. – 19.12.2011 г.) Осигуреното лице има право, не повече от веднъж в рамките на една календарна година, да прехвърли натрупаните по индивидуалната му партида средства от лични вноски или част от тях, по индивидуална партида, в доброволния пенсионен фонд или в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, на съпруг или на роднини по права линия до втора степен.

(4) (изм. – 14.05.2019 г.) Средствата от вноски на работодател, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на друг осигурител, натрупани по индивидуалната партида на осигуреното лице в доброволния пенсионен фонд, могат да се прехвърлят в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, при спазване на изискванията и ограниченията, предвидени в осигурителния договор, сключен между работодателя, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или другия осигурител и пенсионноосигурителното дружество.

(5) (нова – 15.12.05 г., изм. – 11.11.2011 г.) При или по повод прехвърляне на средствата на осигурени лица при условията и по реда на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, пенсионноосигурителното дружество, негови акционери, осигурителни посредници или други лица не могат да предоставят, да предлагат или да обещават под каквато и да е форма специални привилегии, подаръци, услуги или други облаги на осигурените лица.

**Ред и срокове за прехвърляне на средствата в съответен фонд,
управляван от друго пенсионноосигурително дружество**
(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 53. (изм. – 25.03.2005 г., предишен чл. 55 – 14.05.2019 г.) (1) Прехвърлянето на натрупаните средства по индивидуалната партида в доброволен пенсионен фонд или част от тях в съответен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, се извършва въз основа на заявление по образец, съгласно приложение № 3 на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, което се подава от осигуреното лице до пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да прехвърли средствата.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Осигуреното лице може да прехвърли по реда на ал. 1 натрупаните средства за сметка на работодател, на лица по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на друг осигурител, ако в осигурителния договор не е ограничено правото му за прехвърляне.

(3) (изм. – 14.05.2019 г.) В случай на прехвърляне на средства от вноски на работодател, на лица по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 или на друг осигурител, в осигурителния договор или в допълнително споразумение към него се записва изрично характерът на прехвърлените средства и правата за разпореждане с тях.

(4) (изм. – 11.11.2011 г., 19.12.2011 г., 15.03.2016 г., 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) Заявлението за прехвърляне се подава от осигуреното лице, като електронен документ, по реда на ЗЕДЕУУ (електронно заявление) или на хартиен носител и се приема от осигурителен посредник или упълномощен от пенсионноосигурителното дружество служител. Преди приемане на заявлението за прехвърляне, служителят се легитимира пред осигуреното лице със служебна карта, а осигурителният посредник се легитимира пред осигуреното лице с документа по чл. 123г, ал. 12 от КСО.

(5) (изм. – 11.11.2011 г.) В случаите, когато заявлението за прехвърляне се подава на хартиен носител, подписът на осигуреното лице върху първия му екземпляр се удостоверява с нотариална заверка. Електронното заявление се подписва от осигуреното лице с квалифициран електронен подпис.

(6) (изм. – 11.11.2011 г.) Пенсионноосигурителното дружество не приема заявление на хартиен носител, което е без нотариална заверка на подписа, електронно заявление, което не е подписано с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, както и заявление с непълнени или неправилно попълнени данни.

(7) (изм. – 11.11.2011 г.) Едновременно с подаване на заявлението за прехвърляне осигуреното лице подписва и осигурителен договор с пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който желае да прехвърли средствата, а в случай че вече е осигурено в този фонд по друг договор, сключва допълнително споразумение. Договорът или допълнителното споразумение влиза в сила в деня по ал. 25, в който се прехвърлят средствата.

(8) (изм. – 11.11.2011 г.) Лицето, приело заявлението, му поставя входящ номер и дата и попълва в него и в осигурителния договор или в допълнителното споразумение определените за пенсионноосигурителното дружество данни. Служителят на пенсионноосигурителното дружество удостоверява приемането с име, длъжност и подпис, а осигурителният посредник – с име, служебен номер и подпис, след което връща незабавно на осигуреното лице последния екземпляр на заявлението и втория екземпляр на договора или на допълнителното споразумение.

(9) (изм. – 11.11.2011 г., 03.08.2021 г.) Когато заявлението за прехвърляне и осигурителният договор или допълнителното споразумение са подадени като електронни документи, електронни копия от тях, подписани с квалифицирания електронен подпис на пенсионноосигурителното дружество, се изпращат на електронната поща на осигуреното лице, посочена в електронния му подпис или в заявлението, в деня на получаването им в пенсионноосигурителното дружество, съответно на първия работен ден след тази дата при подаване на електронните документи в извънработно време или в неработен ден.

(10) (изм. – 11.11.2011 г.) В случай на промяна в имената или единния граждански номер, с които осигуреното лице е регистрирано в съответния доброволен пенсионен фонд, към заявлението за прехвърляне задължително се прилагат заверени от осигуреното лице, съответно сканирани копия от официалните документи, удостоверяващи това обстоятелство. В заявлението се описват приложените документи и промяната, която те удостоверяват.

(11) (изм. – 11.11.2011 г.) Пенсионноосигурителното дружество оказва съдействие на осигуреното лице при извършване на всички действия, свързани с подаване на заявлението за прехвърляне, за да се избегне увреждане на интересите му поради неосведоменост или други причини и предоставя на осигуреното лице, което подава заявление, актуална писмена информация относно прехвърлянето на средствата и основните характеристики на доброволния пенсионен фонд, изготвена по образец съгласно приложение № 3б на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(12) (нова – 19.12.2011 г., изм. – 03.08.2021 г.) Когато заявлението за прехвърляне не бъде прието от пенсионноосигурителното дружество, управляващо доброволния пенсионен фонд, от който осигуреното лице желае да прехвърли средства, поради това че не отговаря на изискванията на чл. 5, ал. 3, във връзка с чл. 15, ал. 3, от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, пенсионноосигурителното дружество го анулира и в седемдневен срок уведомява осигуреното лице, подало заявлението, за анулирането му с писмо с обратна разписка, чрез осигурителен посредник – писмено срещу подпис или с електронно съобщение, подписано с квалифициран електронен подпис, ако лицето е избрало този начин в заявлението.

(13) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 12 – 19.12.2011 г.) Пенсионноосигурителното дружество отказва прехвърляне на средствата на лице, осигурено в управлявания от него фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, когато:

1. (изм. – 14.05.2019 г., 03.08.2021 г.) не са изпълнени изискванията на чл. 247, ал. 1, 2 или 3 или чл. 340, ал. 4, т. 2 от КСО и на чл. 52, ал. 1 – 4;
2. в осигурителния договор е налице ограничение по чл. 236, ал. 1 от КСО.

(14) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 13 – 19.12.2011 г.) Пенсионноосигурителното дружество може да откаже разглеждане на заявление за прехвърляне само когато:

1. имената на осигуреното лице не съвпадат с актуални данни в документите, с които разполага дружеството, и към заявлението не са приложени документите по ал. 10;
2. (изм. – 03.08.2021 г.) във фонда, от който лицето желае да прехвърли средства, няма осигурено лице с посочения в заявлението единен граждански номер и към заявлението не са приложени документите по ал. 10;
3. в заявлението не е записан номерът на осигурителния договор (с изключение на случаите, когато осигуреното лице желае да прехвърли всички натрупани по индивидуалната му партида средства, за които не е предвидено ограничение), отбелязаният номер не съвпада с номера на договора в документите на дружеството или по този договор няма натрупани средства от посочения в заявлението източник на средства;
4. (изм. – 14.05.2019 г.) към заявлението не са приложени копия от документи, удостоверяващи брачната или родствената връзка – в случаите по чл. 247, ал. 3 от КСО и чл. 52, ал. 3.

(15) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 14 – 19.12.2011 г., изм. – 03.08.2021 г.) В случай на отказ всяко осигурено лице получава при поискване заверено копие на заявлението за прехвърляне, съответно електронно копие от него или от електронния документ по чл. 16, ал. 10, т. 1 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, от дружеството, в което го е подало, и може да подаде възражение за преразглеждане на отказа в срок 7 дни след изтичане на срока по чл. 15, ал. 4, т. 3 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

(16) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 15, изм. – 19.12.2011 г., 03.08.2021 г.) Възражението по ал. 15 се подава до пенсионноосигурителното дружество, в чийто доброволен пенсионен фонд, лицето е осигурено, чрез пенсионноосигурителното дружество, управляващо съответния фонд, в който то желае да прехвърли средства, като към него се прилагат първият екземпляр на заявлението за прехвърляне и всички писмени доказателства в подкрепа на възражението, а в случаите на несъответствия по ал. 14, т. 1 и 2 – и заверени от осигуреното лице, съответно сканирани, копия от официалните документи, удостоверяващи съответните данни.

(17) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 16 – 19.12.2011 г.) В срока по чл. 16, ал. 7 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, пенсионноосигурителното дружество, управляващо доброволния пенсионен фонд, от който осигуреното лице желае да прехвърли средствата, изпраща на осигуреното лице решението си по възражението с писмо с обратна разписка.

(18) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 17, изм. – 19.12.2011 г., 03.08.2021 г.) Когато заявлението за прехвърляне е подадено като електронен документ, осигуреното лице има право да подаде възражение по електронен път, с квалифициран електронен подпис, по реда и в сроковете, определени в ал. 15 и 16. В този случай кореспонденцията между пенсионноосигурителните дружества и тази по

ал. 17 се осъществява по същия начин, като се прилага и документът по чл. 16, ал. 10, т. 1 от Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН, ако отказът е посочен в него.

(19) (изм. – 11.11.2011 г. предишна ал. 18, изм. – 19.12.2011 г., 26.11.2015 г.) Прехвърлянето на средствата на лицата, за които пенсионноосигурителното дружество, управляващо фонда, в който те са осигурени, е отменило отказа си, продължава по реда и в сроковете на ал. 20 – 25.

(20) (изм. – 11.11.2011 г., предишна ал. 20, изм. – 19.12.2011 г., предишна ал. 21, изм. – 26.11.2015 г., доп. – 15.03.2016 г., изм. – 03.08.2021 г.) Осигурено лице, подало заявление за прехвърляне, може да го оттегли до 5-то число на месеца по ал. 24, в който се прехвърлят средствата, от пенсионноосигурителното дружество, в което го е подало, с искане по образец съгласно приложение № 5 на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН. Искането се подава на хартиен носител с нотариална заверка на подписа, съответно като електронен документ, подписан с квалифициран електронен подпис на осигуреното лице, чрез служител или осигурителен посредник на дружеството по изречение първо, по пощата с писмо с обратна разписка или чрез дружеството, управляващо фонда, в който лицето е осигурено. Искането трябва да бъде получено в пенсионноосигурителното дружество по изречение първо в срок до 5-о число на месеца по ал. 24, в който се прехвърлят средствата.

(21) (нова – 11.11.2011 г. предишна ал. 21 – 19.12.2011 г., предишна ал. 22, изм. – 26.11.2015 г.) Процедурата по прехвърляне се прекратява, когато:

1. (изм. – 19.12.2011 г.) е налице отказ за прехвърляне или за разглеждане на заявлението по ал. 13 или 14;
2. (изм. – 19.12.2011 г.) осигуреното лице оттегли подаденото заявление по реда на ал. 20;
3. (нова – 03.08.2021 г.) бъдат получени искания от един или повече наследници за отпускане на наследствена пенсия и/или еднократно или разсрочено изплащане по отношение на всички средства от индивидуалната партида на осигурено лице, починало след подаване на заявлението за прехвърляне.

(22) (нова – 11.11.2011 г., предишна ал. 22, изм. – 19.12.2011 г., предишна ал. 23, изм. – 26.11.2015 г., 03.08.2021 г.) При прекратяване на процедурата по ал. 21, т. 1 и 2 осигуреното лице може да подаде ново заявление за прехвърляне.

(23) (нова – 11.11.2011 г., предишна ал. 24, изм. – 19.12.2011 г., предишна ал. 25, изм. – 26.11.2015 г.) Средствата от индивидуалните партиди на всички лица с регистрирани заявления за прехвърляне през съответния месец, по отношение на които процедурата за прехвърляне не е прекратена съгласно ал. 21, се прехвърлят едновременно по банкови сметки на съответните фондове за допълнително доброволно пенсионно осигуряване.

(24) (нова – 11.11.2011 г., предишна ал. 25 – 19.12.2011 г., предишна ал. 25 – 26.11.2015 г.) Средствата от индивидуалните партиди се прехвърлят от пенсионноосигурителните дружества на 15-то число на месеца, следващ месеца, в който е започнала процедурата по прехвърляне, или в първия работен ден, следващ тази дата.

(25) (нова – 11.11.2011 г., предишна ал. 26, изм. – 19.12.2011 г., предишна ал. 27, изм. – 26.11.2015 г.) В срок седем работни дни от датата на прехвърлянето на средствата по ал. 24, пенсионноосигурителното дружество, прехвърлило средствата, изпраща на всяко лице, чийто средства е прехвърлило, извлечение от индивидуалната му партида. В зависимост от избора на осигуреното лице в заявлението за прехвърляне, извлечението се изпраща с писмо с обратна разписка или по електронната поща, подписано с квалифициран електронен подпис.

(26) (нова – 11.11.2011 г., предишна ал. 27, изм. – 19.12.2011 г., предишна ал. 28, изм. – 26.11.2015 г.) Пенсионноосигурителното дружество публикува на страницата си

в интернет образците на заявленията за прехвърляне, на сключваните във връзка с тях осигурителни договори или допълнителни споразумения и на исканията по ал. 20, както и актуалните документи с основна информация за осигурените лица.

Прехвърляне на средства от лични вноски в индивидуална партида на съпруг или на роднини по права линия до втора степен в доброволния пенсионен фонд
(ново загл. – 31.05.2004 г., изм. – 11.11.2011 г.)

Чл. 54. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 56 – 14.05.2019 г.) (1) (изм. – 11.11.2011 г.) Прехвърлянето на натрупаните по индивидуалната партида средства от лични вноски или част от тях, по индивидуална партида в доброволния пенсионен фонд, на съпруг или на роднини по права линия до втора степен, се извършва въз основа на писмено заявление по образец на пенсионноосигурителното дружество, което се подава от осигуреното лице.

(2) (изм. – 11. 11.2011 г.) Прехвърлянето по ал. 1 се извършва в срок до 3 месеца от датата на регистриране на заявлението в пенсионноосигурителното дружество.

Изтегляне на средства от индивидуалната партида
(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 55. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 57 – 14.05.2019 г.) (1) Осигурените лица могат да изтеглят натрупаните средства по индивидуалната партида от лични вноски или част от тях преди придобиване право на съответния вид допълнителна пенсия, при условията на чл. 14, ал. 3.

(2) (изм. – 31.07.2009 г., 14.05.2019 г.) Изтеглянето на средствата по ал. 1 се извършва по реда и начина, и в срока, предвидени в чл. 50.

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА
(отм. – 03.08.2021 г.)

ГЛАВА ДВНАДЕСЕТА
(предишна Глава тринадесета – 03.08.2021 г.)

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНОТО ДРУЖЕСТВО, НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА, НА ПЕНСИОНЕРИТЕ, НА ТЕХНИТЕ НАСЛЕДНИЦИ И ПОЛЗВАЩИ ЛИЦА, НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, НА ЛИЦАТА ПО ЧЛ. 8, АЛ. 1, Т. 3 И 4 И НА ДРУГИТЕ ОСИГУРИТЕЛИ

(загл. изм. – 31.05.2004 г., 14.05.2019 г.)

Права и задължения на пенсионноосигурителното дружество
(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 56. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 59, изм. – 14.05.2019 г., предишен чл. 57 – 03.08.2021 г.) (1) При осъществяване на дейността си пенсионноосигурителното дружество изпълнява задълженията и упражнява правата, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане, своя устав и този правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, пенсионноосигурителното дружество:

1. избира и сключва договори с инвестиционни посредници, инвестиционни консултанти и с банка – попечител;
2. предоставя, съгласно изискванията на документите по ал. 1, на лицата, които ще се осигуряват в доброволния пенсионен фонд, на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, на работодателите, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и на другите осигурители, информация, която трябва да:
  - а) е точна;
  - б) се актуализира редовно;
  - в) е написана ясно на недвусмислен, прецизен и разбираем език, като се избягва използването на професионален жаргон и професионална терминология, ако те може да бъдат заместени с общоразбираеми понятия;
  - г) не е подвеждаща и да се отличава със съгласуваност в изказа и съдържанието;
  - д) се представя по начин, който е лесен за четене;
  - е) се предоставя на български език;
  - ж) се предоставя безплатно.
3. предоставя информацията по т. 2 по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез неговата интернет страница, или на хартиен носител, в зависимост от избора на лицата по т. 2. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя се предоставя на хартиен носител;
4. запознава осигурените лица, работодателите, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и другите осигурители с Правилника и с инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, и с всички техни изменения и допълнения, и им предоставя, при поискване, заверено копие от тях;
5. предоставя на осигурените лица, при поискване, информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партиди;
6. при поискване, издава, на всяко осигурено лице или пенсионер, уникален идентификатор, който да му осигурява електронен достъп до данните в неговата индивидуална партида и да му позволява да извършва справки и да проследява осигурителната си история;
7. при поискване, предоставя, в 7-дневен срок, на осигуреното лице, на пенсионера, съответно на наследник или ползващо лице на осигуреното лице или на пенсионера, копие от електронен документ в електронното му досие, на хартиен или на електронен носител;
8. при поискване, предоставя, в 7-дневен срок, на лице, осигурено с вноски от работодател или лице по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, писмена информация относно:
  - а) придобиването на права върху средствата по индивидуалната партида и последиците във връзка с това, в резултат на прекратяване на правоотношението с работодателя или лицето по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4;
  - б) условията, определящи третирането на средствата по индивидуалната партида, след прекратяване на правоотношението по б. „а“, като, когато е допустимо изтегляне на средствата, преди придобиването на право на пенсия, в информацията се включва и писмена клауза, че осигуреното лице следва да разгледа възможността да потърси консултация относно влягането на тези средства за пенсионно осигуряване.
9. при поискване, предоставя, в 7-дневен срок, на наследниците или ползващите лица на починало осигурено лице или пенсионер, писмена информация за полагащите им се средства от индивидуалната партида на починалия и условията, определящи третирането на тези средства;

10. (нова – 03.08.2021 г.) представя на осигурено лице, придобило право на допълнителна пенсия, при поискване, информация за:
  - а) размера на натрупаните средства по индивидуалната му партида;
  - б) видовете плащания, които предлага, начините за тяхното преизчисляване и актуализация, правата на наследниците и прогнозния размер на първата пенсия, съответно срока и прогнозния размер на разсроченото плащане, въз основа на информацията по б. „а“ и формулата за изчисляване на пенсията, определена в актюерските разчети на доброволния пенсионен фонд.
11. (предишна т. 10 – 03.08.2021 г.) преди сключването на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане, запознава осигуреното лице с правата му във връзка с придобитото право на пенсия и го консултира при избора на най-подходящо плащане;
12. (изм. – 08.07.2019 г., предишна т. 11 – 03.08.2021 г.) обработва личните данни на осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, като администратор, при спазване на изискванията на Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679), Закона за защита на личните данни и останалото приложимо национално и европейско законодателство;
13. (предишна т. 12 – 03.08.2021 г.) не може да предоставя, на трети лица, информацията, с която разполага за осигурените лица, пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, и осигурителите, с изключение на случаите, предвидени в закон;
14. (предишна т. 13 – 03.08.2021 г.) разглежда получените сигнали и жалби, и отговаря писмено на лицата, които са ги подали, в 30-дневен срок от получаването им.
  - (3) (нова – 03.08.2021 г.) Информацията по ал. 2, т. 10, б. „б“ се предоставя и на осигурено лице в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, въз основа на предоставена от лицето информация по ал. 2, т. 10, б. „а“.
  - (4) (нова – 08.07.2019 г., предишна ал. 3 – 03.08.2021 г.) Оригиналните документи на хартиен носител и електронните документи, като заявления за прехвърляне или изтегляне на средства и други, договори (осигурителни, пенсионни и за разсрочено изплащане), разпореждания и други актове на пенсионноосигурителното дружество за определяне размера на еднократни и периодични плащания, както и на другите документи, на данни и информация от значение за упражняване на правата на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд, пенсионерите или техните наследници, се съхраняват от пенсионноосигурителното дружество за срок не по-кратък от 50 години, считано от прекратяването на съответното осигурително правоотношение.

Права и задължения на осигурените лица (ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 57. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 60, изм. – 14.05.2019 г., предишен чл. 58 – 03.08.2021 г.) (1) Осигурените в доброволния пенсионен фонд лица имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, осигурените в доброволния пенсионен фонд лица:

1. имат право да:

- а) получат, съгласно изискванията на документите по ал. 1, информация, която да отговаря на изискванията на чл. 57, ал. 2, т. 2;
- б) изберат начина на получаване на информацията по б. „а“ – по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страница на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя му се предоставя на хартиен носител;
- в) се запознават с Правилника и с инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, и с всички техни изменения и допълнения, и да получат, при поискване, заверено копие от тях;
- г) получат, при поискване, информация относно постигнатата реална доходност по техните индивидуални партии;
- д) им бъде издаден, при поискване, уникален идентификатор, който да им осигурява електронен достъп до данните в тяхната индивидуална партия и да им позволява да извършват справки, и да проследяват осигурителната си история;
- е) получат, при поискване, в 7-дневен срок, копие от електронен документ в електронното им досие, на хартиен или на електронен носител;
- ж) получат, при поискване, в 7-дневен срок, когато са осигурени с вноски от работодател или лице по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, писмена информация относно:
  - аа) придобиването на права върху средствата по индивидуалната партия и последиците във връзка с това, в резултат на прекратяване на правоотношението с работодателя или лицето по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4;
  - бб) условията, определящи третирането на средствата по индивидуалната партия, след прекратяване на правоотношението по б. „аа“, като, когато е допустимо изтегляне на средствата, преди придобиването на право на пенсия, в информацията се включва и писмена клауза, че осигуреното лице следва да разгледа възможността да потърси консултация относно влягането на тези средства за пенсионно осигуряване;
  - вв) прилагания срок на изчакване и последиците от него при прекратяване на правоотношението.
- з) бъдат запознати от пенсионноосигурителното дружество, преди сключването на пенсионен договор или на договор за разсрочено изплащане, с правата им във връзка с придобитото право на пенсия и да бъдат консултирани от него, при избора на най-подходящо плащане;
- и) да подават сигнали и жалби относно грешки, пропуски и нарушения в дейността на осигурителните посредници и служителите на пенсионноосигурителното дружество, както и срещу отказ да им бъде издадено копие от документ по б. „е“;
- й) сигнализират Консултативния съвет и КФН за нарушения в дейността на пенсионноосигурителното дружество.

2. (нова – 03.08.2021 г.) които са придобили право на допълнителна пенсия, имат право да получат от пенсионноосигурителното дружество, при поискване, информация за:
- а) размера на натрупаните средства по индивидуалните им партии;
  - б) видовете плащания, които дружеството предлага, начините за тяхното преизчисляване и актуализация, правата на наследниците и прогнозния размер на първата пенсия, съответно срока и прогнозния размер на разсроченото плащане, въз основа на информацията по б. „а“ и формулата за изчисляване на пенсията, определена в актюерските разчети на доброволния пенсионен фонд.

3. (предишна т. 2 – 03.08.2021 г.) са длъжни да уведомяват пенсионноосигурителното дружество за всяка промяна в личните си данни, които се обработват от него във връзка с осигуряването им в доброволния пенсионен фонд, като представят и съответните документи, както и за промяна на други обстоятелства, които са от значение за изпълнение на неговите задължения.

(3) (нова – 03.08.2021 г.) Осигурено лице, което е придобило право на допълнителна пенсия, има право да получи информацията по ал. 2, т. 2, б. „б“ от пенсионноосигурително дружество, управляващо друг съответен фонд, въз основа на предоставена от лицето информация по ал. 2, т. 2, б. „а“.

Права и задължения на пенсионерите, на техните наследници и ползвачи лица и на наследниците и ползвачите лица на осигурените лица (ново загл. – 14.05.2019 г.)

Чл. 58. (нов – 14.05.2019 г., предишен чл. 59 – 03.08.2021 г.) (1) Пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, както и наследниците и ползвачите лица на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

(2) (изм. – 03.08.2021 г.) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, пенсионерите, техните наследници и ползвачи лица, както и наследниците и ползвачите лица на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд имат и правата по чл. 57, ал. 2, т. 1, б. „а“, „б“, „е“, „и“ и „й“, и задълженията по чл. 57, ал. 2, т. 2, като пенсионерите имат и правото по чл. 57, ал. 2, т. 1, б. „д“, а техните наследници и ползвачи лица и наследниците и ползвачите лица на осигурените лица имат и правото, съответстващо на задължението по чл. 56, ал. 2, т. 9.

Права на осигурените лица и пенсионерите при преобразуване и прекратяване на пенсионноосигурително дружество и на доброволен пенсионен фонд (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 59. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 61 – 14.05.2019 г., предишен чл. 60 – 03.08.2021 г.) (1) При преобразуване или прекратяване на пенсионноосигурително дружество или на доброволен пенсионен фонд, дружеството, управляващо съответния фонд, в който е прехвърлена индивидуалната партида на осигуреното лице, задължително го уведомява за прехвърлянето и за правата му, в едномесечен срок от датата на прехвърлянето.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) В случаите по ал. 1 и по реда, предвиден в нея, за прехвърлянето се уведомяват и пенсионерите и лицата по чл. 8, ал. 1, т. 2 – 5, които правят вноски за доброволно пенсионно осигуряване, за своя сметка.

(3) В едномесечен срок от уведомяването по ал. 1 осигурените лица имат право:

1. (изм. – 16.09.2009 г., 14.05.2019 г.) да прехвърлят средствата по индивидуалната си партида в избран от тях доброволен пенсионен фонд, по реда на Глава единадесета, без да се спазват изискванията на чл. 247, ал. 1 от КСО и ограниченията по чл. 17, ал. 2, т. 3;
2. еднократно да изтеглят средствата по индивидуалната си партида, натрупани от лични вноски.

(4) За лицата, които не са упражнили правата си по ал. 3 в определения срок, се счита, че са потвърдили мълчаливо участието си в доброволния пенсионен фонд, в

който е прехвърлена индивидуалната им партия, в резултат на преобразуването или прекратяването.

Права и задължения на работодателите, на лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4 и на другите осигурители

(ново загл. – 31.05.2004 г., изм. – 14.05.2019 г.)

Чл. 60. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 62, изм. – 14.05.2019 г., предишен чл. 61 – 03.08.2021 г.) (1) Работодателите, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и другите осигурители имат съответните права и задължения, предвидени в КСО, подзаконовите актове за неговото прилагане и този Правилник.

(2) Освен посочените по-горе в настоящия Правилник права и задължения, работодателите, лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, и другите осигурители:

1. имат право да:

а) (изм. – 03.08.2021 г.) получат, съгласно изискванията на документите по ал. 1, информация, която да отговаря на изискванията на чл. 56, ал. 2, т. 2;

б) изберат начина на получаване на информацията по б. „а“ – по електронен път, включително по електронна поща, на траен носител или чрез интернет страница на пенсионноосигурителното дружество, или на хартиен носител. Когато съответното лице не е направило избор относно начина на предоставяне на информацията, тя му се предоставя на хартиен носител;

в) се запознават с Правилника и с инвестиционната политика на доброволния пенсионен фонд, и с всички техни изменения и допълнения, и да получат, при поискване, заверено копие от тях.

2. са длъжни да уведомяват пенсионноосигурителното дружество за всяка промяна в данни, които са му необходими във връзка с осигуряването в доброволния пенсионен фонд, като представят и съответните документи, както и за промяна на други обстоятелства, които са от значение за изпълнение на неговите задължения.

(3) Работодателите и лицата по чл. 8, ал. 1, т. 3 и 4, при поискване, предоставят на своите работници и служители и на лицата, с които са сключени договори за възлагане на управление и контрол, в 7-дневен срок, писмена информация относно прилагания срок на изчакване и последиците от него при прекратяване на правоотношението.

Изменения и допълнения на Правилника

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 61. (изм. – 31.05.2004 г., 31.07.2009 г., предишен чл. 63 – 14.05.2019 г., предишен чл. 62 – 03.08.2021 г.) (1) Изменения и допълнения в този Правилник се извършват с решение на Управителния съвет на пенсионноосигурителното дружество.

(2) (изм. – 14.05.2019 г.) Измененията и допълненията в Правилника влизат в сила след одобряването им от КФН.

(3) (изм. – 14.05.2019 г.) Пенсионноосигурителното дружество уведомява осигурените лица за конкретните изменения и допълнения в правилника за организацията и дейността на доброволния пенсионен фонд лично или чрез публикация в два централни всекидневника в едноседмичен срок от получаване на решението на КФН.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

(нова – в сила от 29.05.2003 г., предишна Глава четиринадесета – 03.08.2021 г.)

ПРАВА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА И НА ПЕНСИОНЕРИТЕ НА „БЪЛГАРСКО ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО – ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД“ СЛЕД ВЛИВАНЕТО МУ В ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДОВЕРИЕ“

Общи положения

(загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 62. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 64 – 14.05.2019 г.) (1) Разпоредбите на тази глава се прилагат само за осигурените лица и за пенсионерите в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ след вливането му в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ при запазване на техните осигурителни и пенсионни права, съгласно сключените осигурителни и пенсионни договори с „Българско пенсионно-осигурително дружество“ АД преди вливането.

(2) Осигурителните договори по ал.1, сключени за осигуряване по отменените с § 114 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ДВ, бр. 67 от 2003 г.) Схема 4 и Схема 5, продължават своето действие, като осигуряването по тях ще се извършва по правилата за осигуряване в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

(3) Допълнителните пенсии, отпуснати от „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ след вливането му в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ се изплащат при условията, по които са отпуснати преди датата на вливането.

(4) Осигурените лица в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ до датата на вливането му в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, които след вливането се осигуряват по Схема 3 – осигуряване за всички видове допълнителни пенсии, без отчисления за случаите на инвалидизиране и смърт на осигуреното лице преди пенсионирането му и която съответства на пенсионната схема по чл. 13, продължават да се осигуряват по тази схема.

(5) По въпросите, които не са уредени в тази глава за осигурените лица и за пенсионерите в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ след вливането му в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, се прилагат разпоредбите в другите глави на този правилник.

Осигурителни и пенсионни договори

(ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 63. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 65 – 14.05.2019 г.) (1) Осигурителните и пенсионните договори, сключени с „Българско пенсионно-осигурително дружество“ АД за осигуряване в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ продължават да са в сила и след датата на вливането, като страна по договорите става Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД, която след вливането е универсален правоприемник на „Българско пенсионно-осигурително дружество“ АД.

(2) Промени в осигурителните договори по ал. 1 след вливането могат да се правят с допълнителни споразумения, сключени между осигурените лица и Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД.

(3) Осигурителен договор, сключен с „Българско пенсионно-осигурително дружество“ АД, преди вливането му в Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД, след вливането се прекратява при условията и по реда на този правилник.

(4) При прекратяване на осигурителния договор с работодател или друг осигурител осигуреното лице запазва пълни пенсионни права върху натрупаната сума в индивидуалната му партида.

Осигурителни вноски (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 64. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 66 – 14.05.2019 г.) (1) Осигурителните вноски на осигурените лица в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ след вливането се внасят по сметки на Доброволен пенсионен фонд „Доверие“, при условията и по реда на този Правилник, без за това да се правят допълнителни споразумения към осигурителните договори.

Лична допълнителна пенсия за старост (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 65. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 67 – 14.05.2019 г.) След 02.05.2004 г. личните пенсии за старост се отпускат, изчисляват, спират и прекратяват при условията и по реда на Глава осма и девета.

Лична инвалидна пенсия (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 66. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 68 – 14.05.2019 г.) (1) След 02.05.2004 г. личните инвалидни пенсии се отпускат, изчисляват, спират и прекратяват при условията и по реда на Глава осма и девета.

Наследствена пенсия на наследници или на ползватели лица на починало осигурено лице (ново загл. – 31.05.2004 г.)

Чл. 67. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 69 – 14.05.2019 г.) (1) След 02.05.2004 г. наследствените пенсии се отпускат, изчисляват, спират и прекратяват при условията и по реда на Глава осма и девета.

Еднократно или разсрочено плащане (загл. изм. – 31.05.2004 г.)

Чл. 68. (изм. – 31.05.2004 г., предишен чл. 70 – 14.05.2019 г.) След 02.05.2004 г. еднократното или разсрочено изплащане се извършва при условията и по реда на Глава десета.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (отм. - 31.05.2004 г.)

§ 2. Този Правилник е приет с решение на Управителния съвет на пенсионноосигурителното дружество, протокол № 43 от 17.05.2000 г., изменен и допълнен с решение на Управителния съвет с Протокол № 48 от 04.09.2000 г. и влиза

в сила след съдебната регистрация и вписване на “Доброволен пенсионен фонд Доверие”. След съдебната регистрация на фонда Правилникът е изменян и допълван с Протокол № 69/03.09.2001 г. на Управителния съвет, Протокол № 80/06.06.02 г. на Управителния съвет, Протокол № 87 на Управителния съвет, Протокол № 99/15.11.2002 г. на Управителния съвет, Протокол № 104/31.01.2003 г. на Управителния съвет, Протокол № 105/13.02.2003 г. на Управителния съвет, Протокол № 34 от извънредното общо събрание на акционерите от 23.12.2003 г., Протокол № 39 от извънредното общо събрание на акционерите от 31.05.2004 г., Протокол № 40 от извънредно общо събрание на акционерите от 25.03.2005 г., Протокол № 41 от извънредно общо събрание на акционерите от 11.04.2005 г., Протокол № 42 от извънредно общо събрание на акционерите от 14.11.2005 г., Протокол № 43 от извънредно общо събрание на акционерите от 15.12.2005 г., Протокол № 45 от извънредното общо събрание на акционерите от 26.10.2006 г., Протокол № 46 от извънредното общо събрание на акционерите от 21.12.2006 г., Протокол № 181 от 08.05.2007 г. на Управителния съвет, Протокол № 182 от 30.05.2007 г. на Управителния съвет, Протокол № 186 от 01.08.2007 г. на Управителния съвет, Протокол № 187 от 17.08.2007 г. на Управителния съвет, Протокол № 220 от 31.07.2009 г. на Управителния съвет, Протокол № 222 от 16.09.2009 г. на Управителния съвет, Протокол № 253 от 11.11.2011 г. на Управителния съвет, Протокол № 256 от 19.12.2011 г. на Управителния съвет, Протокол № 277 от 10.12.2012 г. на Управителния съвет, Протокол № 280 от 17.01.2013 г. на Управителния съвет, Протокол № 321 от 26.11.2015 г. на Управителния съвет, Протокол № 325 от 25.01.2016 г. на Управителния съвет, Протокол № 326 от 15.03.2016 г. на Управителния съвет, Протокол № 349 от 16.10.2017 г. на Управителния съвет, Протокол № 370 от 19.02.2019 г. на Управителния съвет, Протокол № 378 от 14.05.2019 г. на Управителния съвет, Протокол № 380 от 08.07.2019 г. на Управителния съвет, Протокол № 415 от 03.08.2021 г. на Управителния съвет.

§ 3. (отм. – 31.05.2004 г., нов – 14.05.2019 г.) Измененията и допълненията, приети с решението по Протокол № 370 от 19.02.2019 г. на Управителния съвет, са одобрени с Решение № 486 – ДПФ от 22.03.2019 г. на Комисията за финансов надзор. Измененията и допълненията, приети с решението по Протокол № 378 от 14.05.2019 г. на Управителния съвет и с решението по Протокол № 380 от 08.07.2019 г. на Управителния съвет, са одобрени с Решение № 913 – ДПФ от 30.07.2019 г. на Комисията за финансов надзор. Измененията и допълненията, приети с решението по Протокол № 415 от 03.08.2021 г. на Управителния съвет, са одобрени с Решение № 665 – ДПФ от 09.09.2021 г. на Комисията за финансов надзор.

§ 4. (изм. – 31.05.2004 г.) За всички членове на фонда се зачита и броя на техните вноски преди влизане в сила на измененията по чл. 36.

§ 5. (нов – в сила от 29.05.2003г.) „Българско пенсионно–осигурително дружество” АД, най-малко 1 месец преди датата на вливането на дружеството и на управлявания от него „Българско-пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” съответно в Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД и в управлявания от нея Доброволен пенсионен фонд „Доверие“ изпраща писмено уведомление до осигурените лица в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд”, с което ги уведомява за:

1. Решението на Общото събрание на акционерите на „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД от 17.06.2002 г. за вливането на дружеството и на управлявания от него „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” съответно в ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА

КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД и в управлявания от него Доброволен пенсионен фонд „Доверие“;

2. Решението на Общото събрание на акционерите на ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД от 24.06.2002 г., с което се дава съгласие за вливане на „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД и на управлявания от него „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” съответно в ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД и в управлявания от него Доброволен пенсионен фонд „Доверие“;
3. Измененията и допълненията в Правилника на ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД, които са в сила след датата на вливането;
4. Размера на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” към датата на уведомлението;
5. Правото на осигуреното лице в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” да продължи да се осигурява в ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДОВЕРИЕ” след датата на вливането;
6. Правото, реда, начина и сроковете за:
  - а) прехвърляне от осигуреното лице от „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество на натрупаните средства по индивидуалната му партида от лични вноски и от вноски от работодател и/или друг осигурител, при спазване на изискванията и условията (ограниченията) за прехвърлянето им, предвидени в договора на „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД с работодателя и/или другия осигурител;
  - б) изтегляне от осигуреното лице от „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” на натрупаните средства по индивидуалната му партида от лични вноски и от вноски на друг осигурител, при спазване на изискванията и условията (ограниченията) за прехвърлянето им, предвидени в договора на „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД с другия осигурител.

§ 6. (нов – в сила от 29.05.2003 г.) При упражняването на правата по § 5, т. 6 не се удържат предвидените такси в чл. 49, ал. 2, т. 1 и 2 от Правилника за допълнително доброволно пенсионно осигуряване в „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД, прилаган до датата на вливането.

§ 7. (нов – в сила от 29.05.2003 г.). ПЕНСИОННО ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД до 1 месец след датата на вливането изпраща писмено уведомление до осигуряваните лица в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд”, които към датата на вливането не са прехвърлили натрупаните средства по индивидуалните им партиди в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно осигурително дружество, с което ги уведомява за:

1. Осигурителния им номер в ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДОВЕРИЕ”;
2. Размера на средствата по индивидуалната им осигурителна партида в „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” към датата на вливането, с която е заверена индивидуалната им партида в ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДОВЕРИЕ”.

§ 8. (нов – в сила от 29.05.2003 г.) ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД до 1 месец след датата на вливането изпраща писмено уведомление до пенсионерите, които към датата на вливането са получавали пенсия от „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд”, с което ги уведомява за:

1. Решението на Общото събрание на акционерите на „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД от 17.06.2002 г. за вливането на дружеството и на управлявания от него „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” съответно в ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ ДОВЕРИЕ” АД и в управлявания от него Доброволен пенсионен фонд „Доверие“;
2. Решението на Общото събрание на акционерите на ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД от 24.06.2002 г., с което се дава съгласие за вливане на „Българско пенсионно-осигурително дружество” АД и на управлявания от него „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд” съответно в ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНА КОМПАНИЯ „ДОВЕРИЕ” АД и в управлявания от него Доброволен пенсионен фонд „Доверие“;
3. Осигурителния им номер в ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ДОВЕРИЕ“;
4. Запазването на правата във връзка с вида, размера и начина на изплащане на пенсията, при което правата и задълженията по сключения пенсионен договор с „Българско пенсионно-осигурително дружество“ АД автоматично се прехвърлят върху Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД, без да е необходимо подписването на допълнително споразумение;
5. Реда, начина и сроковете за получаване на информация от Пенсионно-осигурителна компания „Доверие” АД.

§ 9. (нов – в сила от 29.05.2003 г.) Измененията и допълненията на правилника приети с Протокол № 99/15.11.2002 г. на Управителния съвет, Протокол № 104/31.01.2003 г. на Управителния съвет, Протокол № 105/13.02.2003 г. на Управителния съвет влизат в сила от датата на вписването в съда на вливането на „Българско пенсионно-осигурително дружество – Доброволен пенсионен фонд“ в Доброволен пенсионен фонд „Доверие“.

§ 10. (нов – 31.05.2004 г.) (1) Отпуснатите до 02.08.2003 г. пенсии от доброволния пенсионен фонд продължават да се изплащат.

(2) В сметка № 2 и в сметка № 3 се заделят необходимите средства за изплащане на отпуснатите пенсии за инвалидност и наследствени пенсии, като размерът на заделените средства във всяка сметка е равен на настоящата стойност на поетите към 02.08.2003 г. задължения към пенсионерите.

(3) Остатъкът в сметките по ал. 2 след приспадане на заделените средства се разпределя по индивидуалните партии на осигуряваните по Схема 2 лица, правопрпорционално на размера на направените вноски в тези сметки през периода на осигуряване и при условие, че осигурителните им договори с пенсионноосигурителното дружество не са прекратени към 02.08.2003 г.

(4) Средствата по сметка № 5 и сметка № 6 се разпределят по индивидуалните партии на осигуряваните по Схема 4 и Схема 5 лица, правопрпорционално на размера на направените вноски в тези сметки през периода на осигуряване и при условие, че осигурителните им договори с пенсионноосигурителното дружество не са прекратени към 02.08.2003 г.

(5) Средствата по сметка № 1 и сметка № 4 се разпределят по откритите индивидуални партии на пенсионерите за старост, като размерът на прехвърлените средства по всяка индивидуална партида е равен на настоящата стойност на поетите към 01.04.2004 г. задължения към пенсионера.

(6) Остатъците по сметка № 1 и сметка № 4 след разпределянето на средствата по ал. 5 се прехвърлят в пенсионния резерв по § 12.

(7) При определяне размера на настоящата стойност на поетите задължения към пенсионерите по ал. 2 и 5 се използват одобрените от Държавната агенция за осигурителен надзор преди 02.08.2003 г. таблица за смъртност, таблица за инвалидност, технически лихвен процент и други актюерски допускания за съответната пенсионна схема.

(8) Заделените по ал. 2 средства в сметка № 2 и в сметка № 3 са част от нетните активи на доброволния пенсионен фонд и се инвестират при спазване на изискванията на Глава шеста.

(9) От 01.07.2004 г. средствата по ал. 2 се водят в лева и в дялове, в съответствие с изискванията на Глава пета, и доходът от тяхното инвестиране се разпределя съгласно чл. 33.

(10) При недостиг на заделените по ал. 2 средства в сметка № 2 и в сметка № 3, пенсиите продължават да се изплащат от пенсионния резерв по § 12.

(11) Остатъците по сметка № 2 и сметка № 3 след изплащане на последната дължима пенсия, се прехвърлят в пенсионния резерв по § 12.

§ 11. (нов – 31.05.2004 г.) (1) Осигурителните договори, сключени за осигуряване по отменените с § 114 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за задължително обществено осигуряване (ДВ, бр. 67 от 2003 г.) Схема 2, Схема 4 и Схема 5, продължават своето действие, като осигуряването по тях ще се извършва по правилата за осигуряване в пенсионната схема по чл. 13.

(2) Запазват се правата на наследниците на пенсионерите, на които е отпусната допълнителна пожизнена пенсия, като право на наследствена пенсия от починалия пенсионер имат:

1. преживелият съпруг (съпруга), който е имал брак с починалия пенсионер най-малко две години преди неговата смърт или има дете от него и брак с пенсионера преди датата на пенсионирането му;
2. деца на починалия пенсионер, които не са навършили 18-годишна възраст и не работят по трудово правоотношение и/или деца над 18 години, когато не са в състояние да се издържат самостоятелно, поради инвалидност и нямат други доходи освен инвалидна пенсия от ДОО;
3. внуци на починалия пенсионер, които са кръгли сираци и когато отговарят на условията по предходната точка.

(3) Наследствената пенсия на преживелия съпруг (съпруга) е в размер на 60.0 на сто от получената за последния месец пожизнена пенсия на починалия пенсионер, определена на основата на натрупаните суми в индивидуалната партида.

(4) Размерът на наследствената пенсия на всяко от децата и/или на внуците на пенсионер, получавал пожизнена пенсия се определя, както следва:

1. когато има преживял съпруг(съпруга) – разликата от сумата на получената за последния месец пенсия и сумата по ал. 3 се разделя на броя на децата и/или внуците, които имат право на такава пенсия. Максималният размер на наследствената пенсия на всяко дете и/или внук не може да бъде повече от 30.0 на сто от сумата на последната получена пенсия;

2. когато няма преживял съпруг(съпруга) – сумата на получената за последния месец пенсия се разделя на броя на децата и/или внуците, които имат право на такава пенсия. Максималният размер на наследствената пенсия на всяко дете и/или внук не може да бъде повече от 30.0 на сто от сумата на последната получена пенсия.

(5) Наследствената пенсия на преживелия съпруг (съпруга) е в размер на 60.0 на сто от получената за последния месец срочна пенсия на починалия пенсионер, определена на основата на натрупаните суми в индивидуалната партида, освен когато преживелият съпруг(а) е единствен наследник с право на наследствена пенсия. В тези случаи размера на наследствената пенсия е 100.0 на сто от получената за последния месец срочна пенсия.

(6) Размерът на наследствената пенсия на всяко от децата и/или на внуците на пенсионер, получавал срочна пенсия се определя, както следва:

1. когато има преживял съпруг(съпруга) – разликата от сумата на получената за последния месец пенсия и сумата по ал. 5 се разделя на броя на децата и/или внуците, които имат право на такава пенсия;
2. когато няма преживял съпруг(съпруга) – сумата на получената за последния месец пенсия се разделя на броя на децата и/или внуците, които имат право на такава пенсия.

(7) Общата сума на наследствените пенсии на всички наследници на пенсионер е равна на размера на последната получена лична допълнителна пенсия.

(8) Преживелият съпруг (съпруга), получава:

1. пожизнена наследствена пенсия, ако починалият пенсионер е получавал пожизнена пенсия за старост или пенсия за инвалидност;
2. срочна наследствена пенсия до изтичане на срока на срочната пенсия за старост на починалия пенсионер.

(9) Правото на преживелия съпруг (съпруга) да получава наследствена пенсия от починал пенсионер не се губи в случай на повторен брак.

(10) При смърт на пенсионер с лична допълнителна пенсия за старост:

1. децата и/или неговите внуци – кръгли сираци, които не са в състояние да се издържат самостоятелно и нямат други доходи освен социални помощи или инвалидни пенсии от ДОО, получават наследствена пенсия за срока, за който е трябвало да получава лична пенсия за старост починалия пенсионер;
2. децата или неговите внуци – кръгли сираци, които не отговарят на условията по предходната точка, получават наследствена пенсия до навършването на 18-годишна възраст или по-рано от тази възраст, когато започват да работят по трудово правоотношение или до изтичане на срока на срочната лична пенсия за старост на починалия пенсионер.

(11) При смърт на пенсионер с лична допълнителна пенсия за инвалидност:

1. децата и/или неговите внуци – кръгли сираци, които не са в състояние да се издържат самостоятелно и нямат други доходи освен социални помощи или инвалидни пенсии от ДОО, получават пожизнена наследствена пенсия;
2. децата и/или неговите внуци – кръгли сираци, които не отговарят на условията по предходната точка, получават наследствена пенсия до навършването на 18-годишна възраст или по-рано от тази възраст, когато започват да работят по трудово правоотношение.

(12) Запазват се правата и на наследниците или ползващите лица на пенсионерите, които получават лична пенсия за старост, въз основа на сключен с дружеството договор за пенсия – образец № 2 или образец № 3.

(13) Размерът на наследствената пенсия за всички наследници или ползващи лица на починал пенсионер, който е получавал лична пенсия за старост на основата на

договор за пенсия образец № 2, е равен на размера на получаваната лична месечна пенсия от починалия пенсионер.

(14) Размерът на наследствената пенсия за всички наследници на починал пенсионер, който е получавал лична пенсия за старост на основата на договор за пенсия образец № 3, е равен на 65% от размера на получаваната лична месечна пенсия от починалия пенсионер.

(15) Срокът за изплащане на наследствените пенсии, определен в сключения договор за пенсия – образец № 2 или образец № 3, започва да тече от датата на отпускане на личната допълнителна пенсия за старост на осигуреното лице и наследствената пенсия се изплаща до изтичането на този срок.

(16) Наследствените пенсии се изплащат на наследниците или на ползващите лица на същата дата, на която е изплащана личната пенсия за старост на починалия пенсионер.

§ 12. (нов – 31.05.2004 г.) (1) Пенсионноосигурителното дружество създава пенсионен резерв, с който се покрива изплащането на отпуснатите до 02.05.2004 г. допълнителни пожизнени пенсии на пенсионерите, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети, на пожизнени наследствени пенсии, отпуснати въз основа на запазени права на наследниците по § 11, ал. 2 и на наследници или ползващи лица на пенсионер, който е получавал лична пенсия за старост, въз основа на договор за пенсия – образец № 2 или образец № 3.

(2) Пенсионният резерв се формира от:

1. (изм. – 14.05.2019 г.) прехвърлени средства от индивидуалните партии в случаите на чл. 41, ал. 12;

2. прехвърлените остатъци от сметка № 1, сметка № 2, сметка № 3 и сметка № 4;

3. собствени средства на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Средствата от пенсионния резерв се използват само за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии на пенсионерите, преживели по-дълго от предварителните актюерски разчети, след изчерпване на средствата по техните индивидуални партии.

(4) В случаите по ал. 2, т. 1 индивидуалната партия се закрива от датата на прехвърляне на средствата в пенсионния резерв, като в нея се отразява информация за дата на превода, размер и брой дялове, съответстващи на преведените средства, и стойността на един дял при която е определен броят на дяловете.

§ 13. (нов – 31.05.2004 г.) (1) До 30.06.2004 г. разпределението на реализирания доход от инвестициите на средствата на доброволния пенсионен фонд се извършва всеки месец.

(2) Размерът на дохода от инвестициите и неговото разпределение по ал. 1 се утвърждават с решение на Управителния съвет на пенсионноосигурителното дружество.

(3) Разпределението на дохода от инвестиции по ал. 1 по индивидуалните партии на осигурените лица в доброволния пенсионен фонд се извършва пропорционално на натрупаните и новопостъпилите (от датата на получаване) суми в индивидуалните осигурителни партии.

(4) Разпределението на дохода от инвестиции по ал. 1 по сметка № 2 и сметка № 3 се извършва пропорционално на натрупаните в тях средства.

§ 14. (нов – 31.05.2004 г.) Годишното извлечение от индивидуалната партия за 2003 г. и извлеченията, които се предоставят при поискване от осигуреното лице и при

прехвърлянето на средствата по индивидуалната партида в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество, се изготвят и изпращат по образца, утвърден от заместник-председателя на КФН, с решение № 566 от 30.12.2003 г.

§ 15. (нов – 31.05.2004 г.) (1) До 30.06.2004 г. дължимият доход на всяко осигурено лице, прехвърлило средствата си, за периода от датата на извършване на оценката на активите и пасивите към последния работен ден на месеца, предхождащ месеца на прехвърлянето, до датата на прехвърляне на средствата от индивидуалната му партида, се превежда по сметка на доброволния пенсионен фонд, в който са прехвърлени средствата, на 15-то число на месеца, следващ месеца на прехвърлянето, или на първия работен ден, следващ тази дата.

(2) Едновременно с превеждане на дължимия доход по ал. 1 пенсионноосигурителното дружество, изпраща на лицата с прехвърлени средства, извлечение от индивидуалната им партида.

§ 16. (нов – 31.05.2004 г.) Отчитането на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица в дялове и определяне на стойността на един дял се прилага от 1 юли 2004 г.

§ 17. (нов – 25.03.2005 г.) Годишното извлечение от индивидуалната партида за 2004 г. се изготвя и изпраща по образца, утвърден от заместник-председателя на КФН, с решение № 40 – ПОД / 04.02.2005 г.

§ 18. (нов – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., отм. – 14.05.2019 г.)

§ 19. (нов – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., отм. – 14.05.2019 г.)

§ 20. (нов – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., отм. – 14.05.2019 г.)

§ 21. (нов – 26.10.2006 г., изм. – 21.12.2006 г., отм. – 14.05.2019 г.)

§ 18. (нов – 11.11.2011 г., предишен § 22 – 14.05.2019 г.) (1) Измененията и допълненията в Правилника, приети с решение по Протокол № 253 от 11.11.2011 г. на управителния съвет, влизат в сила от 01.01.2012 г.

(2) Разглеждането на заявленията за прехвърляне, подадени до 31 декември 2011 г., включително, заплащането на таксата за прехвърляне и осигурителните правоотношения с лицата, които са ги подали, се уреждат от разпоредбите в Правилника, действащи до влизане в сила на промените по ал. 1.